

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 3 (734).

LÖRDAGEN DEN 19 JANUARI 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	---	---

GABRIELLE RINGERTZ.

DET KAN TYCKAS ligga utom dags-händelsernas program att nu tala om Paris' senaste världsutställning, hvars portar slötos för alltid och hvars mångfärgade flaggskrud sjönk för sista gången från kupoler och minaret en vinterdag för några veckor sedan.

Men hur flyktigt företeelserna på lifvets skilda områden än må beröra oss, hur snabbt vi än skynda framåt mot nya sensationer, skall den konstens och industriens förbluffande jätterevy, som nämnes 1900 års världsutställning, städse stå skarpt inetsad i vår erinring, ej minst nu, då resultaten af denna nationernas fredliga kraftutveckling kunna väntas framträda.

Sommaren i Paris 1900! Det var månader, fyllda af jäktande andligt och kroppsligt arbete där borta på Marsfältets mark, det var en jublets och manifestationens unisona segerhymn, som gaf genljud från occident till orient, och i hvilken äfven vårt land sjöng en af de mera uppmärksammade stämmorna.

Vid »Nationernas gata», som beströk den båtvimlande Seinens ena strand, reste sig bland mer eller mindre prälände grannar »svenska paviljongen» med sin käck arkitektur

och gömmande i sitt material doften från sitt hemlands skogar. Och inom paviljongens väggar tog Sverige älskvärdt emot de besökande, hvarvid den svenska hjärtligheten och gästfriheten på det mest fulländade sätt representerades af paviljongens direktis och »värdinna», fru Gabrielle Ringertz.

De af våra läsare, som blefvo i tillfälle att besöka utställningen, hafva förvisso utan undantag gjort fru Ringertz' personliga bekantskap, där hon, själfva outtröttligheten, sommaren igenom höll vakt i vår paviljong, varande på en gång de vetgiriges encyklopedi, de skådelystnas ciceron, de språksvagas räddande parlör, de trötta hvilas och för de af pariserlivets larmande ytringar förvirrade en uppmuntrande vän. Hennes ansvarfulla och skickligt genomförda värf berättigar henne därför mer än väl till en plats i Iduns kvinnliga porträttgalleri. Och då hon nu, efter att nyligen ha hemkommit från Seinestaden, där hon till det sista öfvervakat inpackningen af paviljongens talrika utställningsföremål, på vår begäran ställt vidstående distinguerade bild till Iduns förfogande, är det oss ett verkligt nöje att, om ock sent, få presentera »Svenska paviljongens värdinna» för vår läsekrets.

De många personliga förtjänster hon i egenkap af sådan utvecklade i detta sitt kontinentala sommarresidens ha framhållits ej blott af tusen sinom tusen utställningsbesökande svenskar, hvilka ju kunna tänkas ha varit en smula partiska för sin charmanta landsmaninna, utan ock i lika hög grad af främmande nationers män och kvinnor, som på det lifligaste tilltalats af hennes fina väsen och mångsidiga bildning.

När vi skrifva landsmaninna, är den beteckningen dock ej fullt korrekt, ty Gabrielle Monique Johns, som hennes flicknamn lyder, härstammar på fädernet från en tysk och på mödernet från en fransk familj.

Många och långa vistelser utomlands ha tändt hennes håg för språkstudier. Och att dessa bedrivits ej såsom tidsfördrif på lediga stunder och af en tillfälligt vaknande lust, utan energiskt och målmedvetet, framgår där af, att fru R. år 1883, vid 20 års ålder, för nuvarande professor Geijer i Upsala aflade examen i nyeuropeisk lingvistik och modern litteratur, med högsta betyget enligt fordringarne för filosofie kandidatexamen. Sedan dess har hon ägnat sig åt språkundervisning samt åt öfverflyttande af såväl utländsk litteratur till svenska som svensk litteratur till franska.

Bland hennes talrika öfversättningar af fransk litteratur märkas Marcel Prévosts två senaste, mycket omtalade romaner »Frédérique» och

»Léa» (Vierges Fortes) samt arbeten af Paul Bourget o. a. Af tysk och engelsk skönlitteratur har hon försvenskat skildringen af Storm, Sheldon, Fergus Hume, Meade, Nelson m. fl.

Frapperad af det ofta oförstående sätt, hvarpå skandinavisk litteratur tolkas af fransmän, hvilkas språkliga kunskaper hufvudsakligast omfatta deras eget modersmål och hvilkas obekantskap i öfrigt med skandinavisk ton och skandinaviskt lynne hindrar dem att fullt intränga i den nordiska diktens ande, har hon satt som sitt önskemål att i egenkap af fransk-svenska få ägna sina krafter åt just denna verksamhet: skandinavisk litteraturs öfversättning till franska.

Smärre stycken af Selma Lagerlöf ha redan genom fru R. influtit i franska revyer, och för närvarande pågå underhandlingar med en af Paris' mest kända förlagsfirmor om utgivande på franska af »Gösta Berlings saga».

På smidigheten och det fina kynnet i fru R:s penna äro vi i tillfälle att å annat ställe i dagsnumret ge våra läsare ett bevis, nämligen i den af henne författade intressanta återblicken på lifvet i den svenska paviljongen å världsutställningen i Paris.

Det är sant, att talrika pennor för länge sedan skildrat paviljongens både ex- och interiörer. Men här framlägger fru R. sina minnen från arbetsveckorna i Paris, låter oss blicka in i själfva arbetets maskineri och ger för öfrigt en mera intim bild af lifvet därstädes, än den förbipasserande journalisten hann uppfatta med sin af intryck trötta hjärna.

För öfrigt andas artikeln det varmaste intresse för vår utställning, liksom författarinnan med välförstådd och berättigad glädje framhåller, hur publiken tilltalats af den »särregna tanken att lämna nästan uteslutande i kvinnans händer vården om en paviljong, som så godt som uteslutande bjöd på utställningsföremål, förfärdigade af kvinnor.»

Det var i fjol ej första gången, som fru R:s språkliga och administrativa talang togs i anspråk för en utställning. När Stockholm hade sin exposition år 1897, skötte hon nämligen sekreterarebefattningen inom sport- och turistafdelningen med dess dithörande rese- och upplysningsbyrå. Och äfven då fyllde hon sitt åtagna värf på det mest utmärkta sätt. —

Fru Ringertz, som är född den 27 juni 1863, ingick 1890 äktenskap med kaptenen vid Älfsborgs regemente N. C. Ringertz.

VID MÅLET. FÖR IDUN AF SNORRE.

ÄNDTLIGT, ändtligt kan han andan draga,
Ändtligt råta böjda ryggen ut.
Klingar det ej nästan som en saga,
Att de långa åren äro slut!

Att på en gång böckerna få hvila,
Att han dock sig ser vid målet stå,
Att hans tankar glada våga ila
Mot den framtid, som han hoppats på.

Icke drömmer han om guld och ära,
Men i tanken timrar han ett bo,
Dit han vill på starka armar bära
Henne, som en gång han skänkt sin tro.

Aldrig har hon tröttnat på att vänta,
Glad och hoppfull stärkte hon hans håg,
Fast hon hittills knappast vågat glänta
På den framtid, som så fjärran låg.

Och hvad jubel, att den fröjd få smaka,
Då hans är af sträfvan fört dem dit.
Och hvad gjorde, om af »statens kaka»
Se'n de få den allra minsta bit.

Klokt och välment folk på alla kanter
Sökte bringa paret till förnuft,
Fäfängt sporde släktingar och tanter,
Om de tänkte lefva utaf luft.

Intet hjälpte; leende och trygga
Sitt »förnuft» de gäfvode glad till pris,
Och sitt hem de vågade att bygga
På sitt eget, ej på andras vis.

Huru många rum jag ej törs säga,
Det går knappast an att säga »file»,
Och jag fruktar, att de inte äga
Något möblemang, som »går i stil».

Dock de våga i sin enfald tycka,
Att förljusande det hemmet blir.
Och — hvem vet — kanske ej lifvets lycka
Hänger uppå möbler i empire.

Villiga med glädje allt försaka,
Om blott sträfvandet de dela få,
Se de modigt framåt, ej tillbaka,
Vetande den väg de valt att gå.

I som ofärd spån — ack, tigen, tigen!
Grumlen ej de ungas hopp och tro!
Kanske är det just invid den stigen,
Lyckans blyga blomster vackrast gro.

I »SVENSKA PAVILJONGEN». NÅGRA UTSTÄLLNINGSMIN- NEN AF GABRIELLE RINGERTZ.

MÅNGA OCH LÅNGA ha de beskrifningar varit, som flugit öfver haf och land om världsutställningen i Paris. De, som således icke med egna ögon kunnat få taga den i skärskådande, ha likväl icke saknat tillfälle att, ledda af utmärkta ciceroner, i fantasien vandra fram öfver Champ de Mars, le Trocadéro, les Invalides och la rue des Nations.

Det är emellertid vid denna sista gata, jag ber mina läsarinor ännu en gång före dess rifvande eller möjliga omdaning till en »muséernas gata» stanna framför vår egen vimpelprydda paviljong och med mig därinne aflägga ett besök.

Jag har nämligen tänkt, att det kunde intressera Sveriges kvinnor att få del af det lif, som förts af deras svenska medsystrar, hvilka tillbringat sju månader af sin lefnad i »la Suède» därborta i Paris.

Jag skulle vilja lämna en liten bild af våra sysslor och våra intryck, hvilka helt säkert varit varierande och intressanta nog för hvar och en på sitt särskilda sätt.

Om man mycket och ofta betonat, hur säregen vår paviljong till sitt yttre varit och därför just för både fransmän och andra utlänningar tilldragande, har dock aldrig till offentligheten kommit de otaliga yttranden om den förträffliga och äfven säregna tanken att lämna nästan uteslutande i kvinnors händer vården om en paviljong, som nästan uteslutande bjöd på utställningsföremål, förfärdigade af kvinnor. Och om jag — ledsamt nog — af svenskar då och då hört ett halft beklagande, halft spefullt ord om, att vi varit de enda i den långa raden af paviljonger, som utfört denna praktiska och naturliga tanke, har jag däremot som paviljongens föreståndarinna otaliga gånger, ja, dagligen fått glädja mig åt utlänningarnas motsatta omdöme. Och många äro de främlingar, särskildt de journalister, hvilka med en suck af lättnad vid inträdet i vår paviljong upptäckt, att de där, i stället för en kanske ej ens fransktalande vaktmästare, funno hvad de saknat i de andra paviljongerna, nämligen en hjälpsam och förstående hand för att grundligt kunna sätta sig in i vår för främlingar rätt svår-förstådda utställning. Härmed vare långt ifrån sagt, att icke män kunnat utföra samma syssla, om de velat. Jag tror blott, att vi kvinnor äga mera tålmod i dylika värf och kanske nedlägga därpå mera fantasi och intresse.

Om vi således, vi svenskor, som haft vår verksamhet i Svenska paviljongen i Paris, hvar i sin stad haft olika sysslor och plikter, hvilka jag strax skall beröra, ha vi dock alla efter bästa förmåga och ingifna af en fosterlandskärlek, hvilken hos de flesta, tror jag, vaknar till större styrka, då fosterlandet hägrar vid fantasiens synrand likt ett förloradt paradiset, sökt gifva främlingen lefvande och tilltalande begrepp om vårt land. Man frågar kanske med ett skeptiskt leende, om verkligen tillfällena gifvits därtill. Jo, helt visst! Huru otaliga ha ej de undrande frågor varit, som riktats till oss alla angående vår paviljongens egendomliga yttre t. ex., och tron i ej då, att ofta det svar, som gifvits, i all sin enkelhet och anspråkslöshet med en liten blick af hemlängtan i den svaran-

des öga, lämnat främlingen en rätt klar och vacker bild af de olika hemlandsstämningar vi alla trott oss läsa i F. Bobergs konstruktion?

Dalflickan därborta vid sin väfstol (de flesta af personalen uttryckte sig tämligen bra på franska) har säkert talat om midsommaraftonen med gröna kransar och majstänger och gamla bruna klockstaplar och helgmålsringning. Vi kustbor, vi ha sett för våra ögon den kära blågula flaggan, svajande för friska vindar på blå bölja, vi ha sett vimpelprydda båtar, kappseglingar och regattor, och det svar, hvilket efter bästa förmåga gifvits, har säkert burit frukt och gjort Sverige än mer populärt, än det varit.

Det har emellertid förvisso icke blott varit så ideella plikter som att förhålliga vårt fosterland, hvilka upptagit allas vår tid! Där har väfts och broderats, knyppats och sålts, där har sopats, dammats och städats — ja, där har till och med hållits hederliga svenska kafferep!

Låtom oss kasta en blick in i vår präktiga mor Cilluf Olssons hemtrefliga stuga eller »bås», som vi fult nog kallade hennes monter. Själ ser hon så innerligen rar och hemtreflig ut i sin vackra skånska dräkt. Hennes pittoreska hufvudbonad har väckt mer än en fransk målarens beundran och mr Gabriel Thurner, president för en af utställningens »sections des beaux arts», har införlifvat en dylik med sina samlingar. De ståtliga antika allmogesmycken, hon bär, ha beundrats af många konstkännare och fornforskare.

Hon har två skånska »gräbbor» till sin hjälp; själf presiderar hon i väfstolen, och på alla de intresserade frågor, hvilka den nyfikna publiken tillställer henne, svarar hon älskvärdt och frankt på den renaste skånska, hvilken i hennes mun tycks blifva ett slags lättfattlig volapük, ty hennes åhörare se belättna och »upplysta» ut. Intet köp afslutas i mor Cillufs bås, utan att bekräftas genom ett ärligt svenskt handslag, och dessa köp ha varit till förvärfvares största belåtenhet, ty de vackra skånska väfnader hon, liksom äfven andra, exponerat ha väckt stor och rättmätig beundran. Så har hon till Amerika afsänt ett parti portières af alldeles säreget slag. I fullkomligt oblekt groft lin hade inslagits ränder af svart ull, hvilken ej undergått någon färgning. Dessa ränders dämpade nyans upplifvades af andra, smalare ränder i väl valda, måttligt varma färger. De många beställningar, som ingått, särskildt å dessa portières, bekräfta mitt omdöme, att de svenska allmogeväfnadernas i allmänhet mycket hjärta nyansering icke uppskattats af utlänningarna.

Om förmiddagarna, innan den stora folkströmmen öfversvämmade oss, då ännu allt var lugnt och stilla och sommarsolen föll in genom de små fönsterrutorna däruppe på det blå galleriet rundt hallen och man blott hörde väfstolarnes jämna slag och då och då en svensk mening och ett godt klingande svenskt skratt, kunde man verkligen drömma sig hem på en stund, och dessa morgontimmar stå nog för oss alla som trefna, lugna minnen.

Då parisarne i sina mer eller mindre komfortabla hem intagit sin frukost och började öfversvämma paviljongen, då tog för oss dagens tunga vid, och det vore otacksamt och orättvist af oss kvinnor att ej erkänna, att vi då mången gång kastat erkännssamma blickar på våra manliga svenska vaktmästares högresta, blåklädda

gestalter. Mer än en gång ha de i heta duster fått visa de lättretade, stora franska barnen, att »land skall med lag byggas», och att hvarken Stockholm eller Lappland fick tagas med storm.

Det är nämligen ett obestriddigt faktum, att dessa Tiréns mästerverk framför allt annat måste få äran af, att »la Suède» räknats till en af utställningens stora attraktioner, och en af mina käraste, om icke lättaste, sysslor har varit att inne i våra dioramor vara ciceron för en alltid lika gripen publik.

Den liffulla sommarnattsdagerns trollskimmer öfver Mälarstaden och vinterns hvita mystik öfver Lapplands snöslätter voro för de känsliga franska sinnena, hvad vissa sagor äro för barn, hvilka aldrig tröttna på att höra dem om och om igen.

Men om man frågade mig, hvad som näst dessa vackra dioramor varit största attraktionen i vår paviljong, så skulle ett ärligt svar af mig kanske verka lika stor förundran som indignation. Jag skulle nämligen med bestämdhet svara: »Jo, de långa, ohyggliga, blågrå sofforna, hvilka så förträffligt vanpryde hallens sidor!» Ja, jag hör edra harmsna utrop, men tro mig, erfarenheten har öfvertygat mig om detta faktum. De andra paviljongerna erbjödo nämligen alls ingenting så gemytligt. Hvar i Monacos blomsterhall, i Ungerns riddarsalar, i Italiens konstsamlingar skulle väl alla dessa vackra »nounous» så hemtrefligt, så lugnt kunnat tillfredsställa sina bébéers aptit? Hvar skulle man väl annorstädes än i detta vänliga Sverige fått hvila sina värkande ben efter timplång kö framför Stockholm eller Lappland; hvar så i frid och ro studera sin katalog för vidare besök å utställningen? Ja, vi ha genom dessa soffor styrkt utländingens redan stadgade begrepp om svensk gästfrihet, och detta begrepp har ytterligare ökats af vår artiga liberalitet att icke taga någon inträdesafgift vid dioramorna.

Fransmännen kunna dock aldrig låta bli att »blaguer», ej ens, om de ha en tår i ögat, än mindre, när de blott röras af en tacksamhetens känsla. Så har jag ofta, då de hänryckta åter träd ut i dagsljuset efter ett besök i Lappland eller Stockholm, hört dem säga med en skälm i ögat: »les braves suédois, sont-ils betes — ça vaudrait bien un franc!»

All min sträfvan gick ut på att i följd få visa mina besökande prins Eugens »Stockholms slott» samt Tiréns diorama, ty dessa bilder kompletterade hvarandra i mitt tycke så förträffligt. Vår natur. vår nations karaktär är icke blott Tirén moderna Stockholm i ljufvaste sommar natts dagar, där allt väntar att åter vakna upp i jubel. Den har så mycket dessutom af prins Eugens disigt tunga, undrande, spörjande sagoslottsstämning, som genom-bäfvat oss alla, då vi som barn i spänd tystnad väntade på sagans första, så väl kända och dock så mystiska ord: »Det var en gång.»

Åter hör jag mina läsarinor utbrista i förundran, öfver hvilket ideellt kall vi alla haft, men kära läsarinor, glömmen ej all städning, all väfning, all prosa, som fanns därbredvid! Vår Herre har äfven hållit oss i tukt och förmaning. Han har sänkt ned öfver vårt paviljongtak en värme, för hvilken hvarken taket eller vi därinne voro skapade.

De kval, vi nordbor ledo under denna pröfningens tid, voro utsägliga; min pen-

na är för svag för att skildra dem, låt mig hellre förmäla en liten episod från denna tid.

I lapplägret — där borde ju ha varit svalt! — stod en lappmö, dignande under dräktens och dagens tunga. Hon stod liksom förstenad, ty hvarje den minsta rörelse förökade kvalen. Blott hennes läppar öppnade sig till en lång, lång krampaktig gäspning i samma stund, då två svenskar passerade förbi. De stannade och blickade förebrående på sin landsmaninna och utbrusto med harm: »Man håller för munnen, då man gäspar!» Lappflickan bemanade sig, skakade af sig dvalan och svarade modigt: »Hålla för munnen? Man får tacka Gud, att man orkar gäspa!» Och hon sade sant! Under fjorton dagar fick man verkligen vara tacksam, att man orkade lefva, lefva slött och animaliskt, utan en tanke i hjärnan.

(Forts.)

”En god idé!”

Storartad pristäfling för alla.

Femtonhundra (1,500) kronor i pris.

Första pris: ett tusen (1000) kronor!

VI GA NU att infria vårt löfte om utlysandet af en större pristäfling, i hvilken *alla* våra läsare med lätthet kunna deltaga. Vi ämna dock denna gång icke uppställa någon mer eller mindre kvistig gåtuppgift, någon till raderna omkastad novell eller dylikt, utan i dess ställe utlysa vi för omväxlings skull

en täfling mellan goda idéer!

Goda idéer! — utbrister Ni. Hvem har icke idéer, och goda kunna de ju ock vara, när det så faller sig! Frågan är nu bara, nvarom de skola röra sig. »Ty det finns intet mellan himmel och jord, som filosofien icke har drömt om» — för att en smula fritt tala med Hamlet. Mycket sant! Vi skola ock veta att begränsa oss. De idéer, om hvilka det här är fråga, skola nämligen alla gälla ingenting mer och ingenting mindre än

innehållet af Iduns julnummer för i år!

Ja, så enkel är saken! Märk väl: det är alls icke meningen, att de täflande själfva skola prestera någon uppsats eller dylikt till att införas i julnumret; de behöfva endast framställa *förslag* angående julnumrets innehåll — dess litterära såväl som dess illustrativa — delgifva sin mening om *något ämne*, hvares behandling i julnumret kan anses bli af synnerligt intresse för hela vår läsekrets, o. s. v. Det blir sedan redaktionens sak att på bästa sätt realisera de prisbelönade idéerna.

Om en dylik pristäfling är det ju tydligt, att *alla* kunna vara med. Den förutsätter ingen särskild litterär eller konstnärlig begåfning — en god idé kan ju födas hos hvem som helst med vanligt sundt förstånd. Vi tro oss också våga påräkna en storartad tillslutning till denna »de goda idéernas pristäfling». Och ingen bör af missmodig blygsamhet hålla sig borta; det är ingalunda sagdt, att de »konstigaste» förslagen ha de största utsikterna. Ett uppslag, ett infall,

som ter sig enkelt som Columbi ägg, kan i den praktiska tillämpningen kanske befinnas ha det största värdet.

Vi utfästa nu alltså för de bästa förslagen angående innehållet i Iduns julnummer för i år fem pris å tillsammanlagdt 1,500 kronor, så fördelade:

Första pris: ett tusen (1000) kr.

Andra pris: trehundra (300) kr.

Tredje pris: etthundra (100) kr.

Fjärde och femte pris: hvaradera femtio (50) kronor.

Samtliga täflingsförslag skola vara inkomna till Iduns redaktion senast den 15 nästkommande februari. Nedtill i kanten af kuvertet skrives ordet »Julnummerpristäflingen». Hvarje skrifvelse skall vara undertecknad med insändarens fullständiga namn och adress eller åtföljas af dessa i särskild förseglad namnsedel.

Bedömandet och prisfördelningen utöfvas af Iduns redaktion, från hvars utslag ingen appell medgifves. Skulle något prisbelönadt förslag ha framställts af flere olika insändare, verkställes lottning dem emellan. Redaktionen förbehåller sig också rätt att eventuellt fördela det första priset i två pris å hvaradera 500 kr., om intet insändt förslag synes ensamt förtjänt af priset odeladt.

Pristagarnes namn offentliggöras och prisen utdelas, så fort granskningen avslutats, i hvarje fall före den 1 maj detta år. De prisbelönade förslagen få dock sedan af pristagarne icke röjas, förrän Iduns julnummer för året utkommit.

Slutligen förbehåller redaktionen sig rätt att för Iduns julnummer eller löpande årgång i öfrigt fritt tillgodogöra sig äfven sådana förslag, som kunna anses afsevärda, utan att dock eröfra pris. Detta blir en fördel, som ju återgår till prenumeranterna själfva, liksom hela täflingens resultat indirekt länder hela läsekretsen till fromma.

Och nu — välkomna till täflingen alla, ung och gammal, hög och låg, kvinna och man! Må den bli till ett de lysande idéernas sannskyldiga fyrverkeri, en sprakande lusteld öfver allt vårt land! Och må sedan dess strålar sken genom Iduns spalter brytas till ljusa bilder för alla de svenska hem, som Idun vid juletid går ut att gästa.

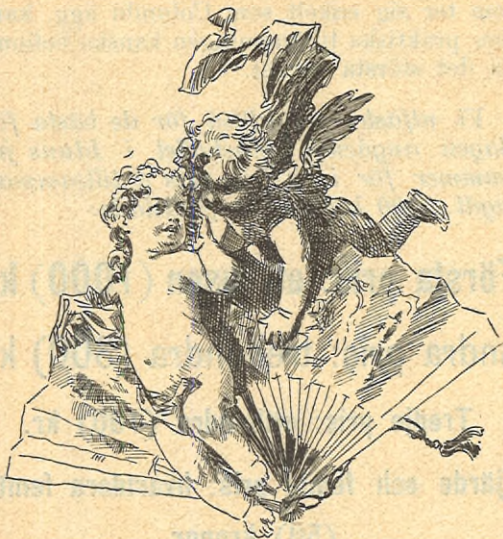
Stockholm i Januari 1901.

Redaktionen af Idun.

Mot vår hälsas fiender, bakterierna, är enligt framstående läkares officiella intyg F. Pauli's AZYMOL det bästa vapnet. Till dagligt bruk för munnens och tändernas vård, mot smitta, för särbehandling, ekzem, reformar, finnar, hudrodnader m. m. London 1899 erhöi F. Pauli's Azymol guldmedalj såsom det förnämsta antisepticum.

Till hudens förskönande och vård är F. Pauli's BALSAM-TVÄL den bästa och angenämaste. Prisbelönt London, Chicago, Paris. Stockholm 1897 erhöi F. Pauli's Balsamtväl högsta utmärkelsen och guldmedalj.

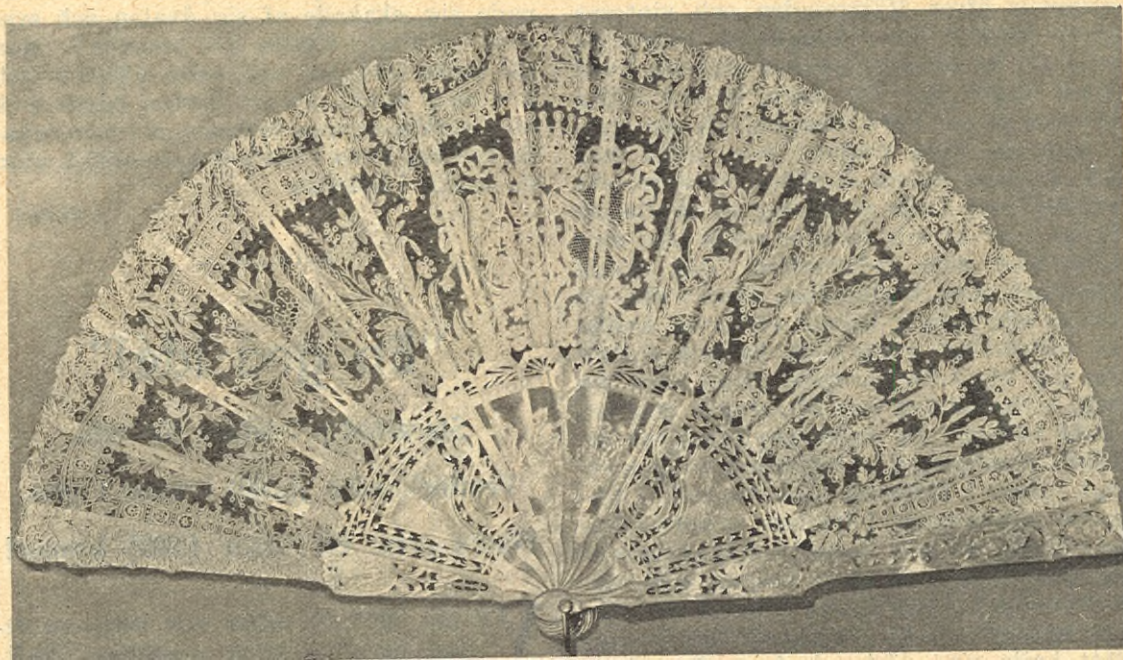
EN SOLFJÄDERSUTSTÄLLNING.

SOM BEKANT, afhålls i nästa vecka, under h. k. h. kronprinsessans beskydd, en storartad basar i Arffurstens palats vid Gustaf Adolfs torg till förmån för Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn. Den höga beskyddarinnans namn, den mängd af damer ur våra högsta kretsar, som komma att medverka, basarståndens utsökta varor, bland hvilka ett stort antal dyrbara gåfvor från furstliga personer vid olika europeiska hof, samt alla de lysande arrangementen i öfrigt komma helt visst att bereda denna marknadsfest en mindre vanlig succès — en framgång, som redan det behjärtansvärda ändamålet i och för sig i högsta grad förtjänar. En af festens förnämsta *attractions* kommer att utgöras af en synnerligen intressant utställning af antika

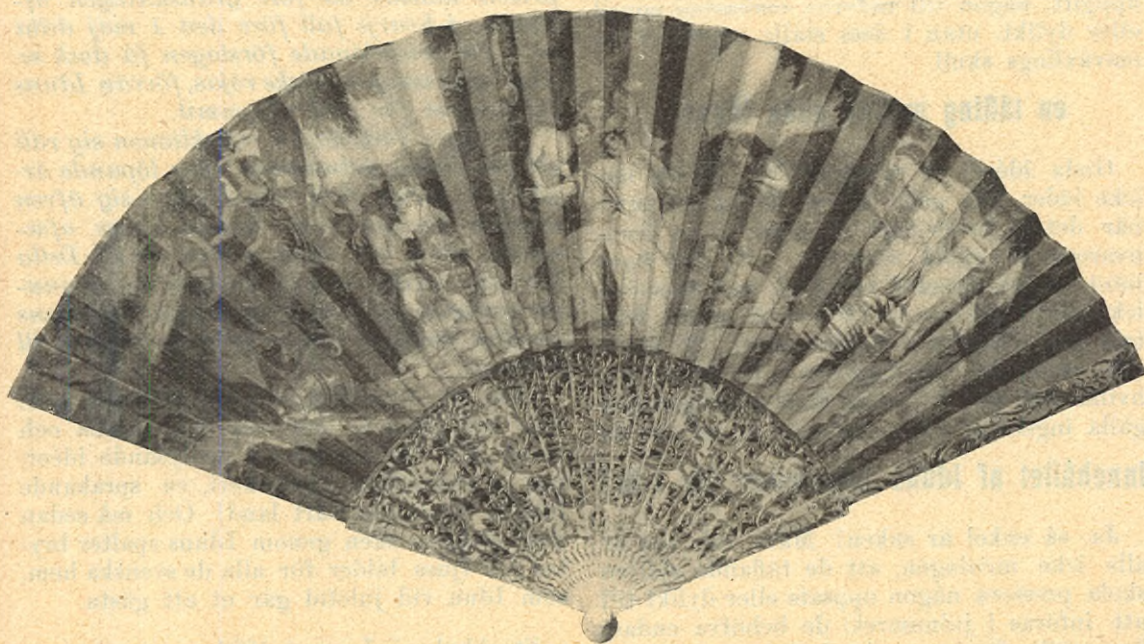
ningskonst fogat en synnerligen underhållande, lätt kåserande framställning af solfjäders historia, allt ifrån den tidernas dunkla gryning, då »den första solfjädern och den första gaffeln ännu voro samma sak», intill det luftiga kvinnovapnets högsta konstnärliga glansperiod under Ludvig XIV:s lysande tidevarf. Åt solfjäders historia i Sverige, där den spåras ända från slutet af 1400-talet, ägnas en särskild afdelning. Behållningen af det intressanta arbetet afses helt och hållet för basarens välgörande ändamål, och naturligtvis kommer afsättningen att bli strykande.

relse krossa sin solfjäder, hvarvid hon leende utbrast: »Det är med solfjädern som med hvarje annan förening, man kan för den taga till devis: *La liaison fait ma valeur, mais au contraire la division ma perd*».

De åtföljande damerna och herrarne funno mycket behag i detta sinnrika yttrande, uppsamlade de spridda bitarne af den förolyckade solfjädern och behöllo hvar sin som souvenir af den unga intagande furstinnan. Till ett minne af denna lilla episod var det Lovisa Ulrika kort efter instiftade sin solfjädersorden, som hon utdelade bland vänner och väninnor. På

KRONPRINSESSAN VICTORIAS BRUDSOLFJÄDER.

SOLFJÄDER FRÅN 1600-TALET, MÅLAD AF LEBRUN. TILLHÖR FRU OLGA DUE.

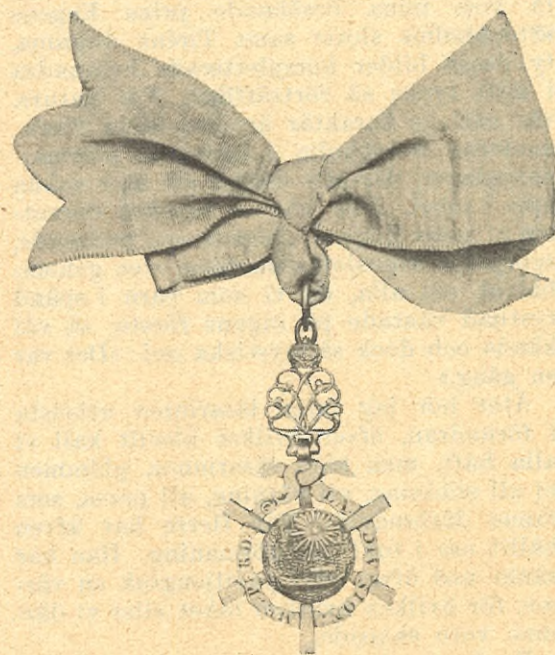
och moderna solfjädrar, till hvilken bidrag lämnats af konungen, kronprinsessan Victoria, kronprinsessan af Danmark, Nationalmuseum, Lifruskammaren, medlemmar af diplomatiska kåren och damer ur societeten.

I samband med denna utställning försäljes ett för ändamålet särskildt utgifvet bokarbete: »*En knippa solfjädrar*», med text af den kände skriftställaren, kammarherren greve F. U. Wrangel. Det alltigenom gediget utstyrda arbetet, som utförts på Iduns k. hofboktryckeri, upptager i fototypisk afbildning ett fjärdedels hundratal af utställningens intressantaste nummer samt är försedt med vignetter och teckningar af Victor André. Härtill har nu greve Wrangel med sin kända eleganta framställ-

Vi äro redan i dag i tillfälle att återgifva ett par af solfjädersutställningens finaste nummer, nämligen kronprinsessan Victorias brudsolfjäder från den 18 sept. 1881, en praktpjäs af yppersta slag af *point à l'aiguille* och pärlemor, samt en fru Olga Due tillhörig, utomordentligt dyrbar solfjäder från 1600-talet, målad af den ryktbare mästaren Lebrun. En annan intressant sevärdhet blir den af drottning Lovisa Ulrika instiftade »Solfjädersorden», som vi ock afbilda. När prinsessan Lovisa Ulrika hösten 1744 från Tyskland anlände till Sverige och Drottningholm, där hennes bröllop med Adolf Fredrik förestod, råkade hon redan före landstigningen i den festsmäckade kungliga slupen genom en oförsiktig rö-

ordensmärket synes en glob i blå emalj med en slup af guld, bestrålad af nordstjärnan. Därifrån utgå sex solfjädersspröt i form af en stjärna, sammanbundna med ett band i hvit emalj, som upptager devisen: »*La liaison fait ma valeur — la division ma perd*.» Däröfver stiftarinnans krönte monogram i guld som fäste för det silfverkantade, orangefärgade ordensbandet.

Den graciösa vignetten ofvan dessa rader förskrifver sig från Victor Andréns ritstift och utgör en förminskad återgifning af omslagsbilden till greve Wrangels ofvannämnda intressanta arbete.

DROTTNING LOVISA ULRIKAS SOLFJÄDERSORDEN.

EN MOTTAGNINGSAFTON HOS FURSTEN OCH FURSTINNAN EULENBURG I WIEN.

I EN SVENSK FURSTINNAS HEM I WIEN.

TILL DE KLARAST LYSANDE husen inom Wiens förnäma värld hör tyska ministerpalatset vid Metternichgasse. Ambassadören furst Philipp zu Eulenburg-Hertefeld, tyska rikets envoyé i Wien, är som bekant gift med en svenska, grefvinna Augusta Sandels, dotter af framlidne generallöjtnanten, greve S. A. Sandels och hans maka, Augusta Tersmeden. Furstinnan zu Eulenburg är en af de mest bemärkta stjärnorna inom såväl den österrikiska som den tyska kejsarstadens hofkretsar; familjen gästar ofta Berlin och fursten är kejsar Wilhelms synnerlige vän.

Den 20 sistlidne november firade det furstliga paret sitt silfverbröllop i Wien med storartade festligheter. Nämda dag hade nämligen 25 år förflutit, sedan deras vigsel ägde rum i Jakobs kyrka i Stockholm. Lyckönskningstelegram och dyrbara äreskänker anlände därvid från när och fjärran, från tyske och österrikiske kejsarne, från kejsarinnan Augusta Victoria, från kronprinsen och kronprinsessan af Sverige, från prinsen-regenten af Baiern, konungen och drottningen af Würtemberg m. fl. furstar. En särskild öfverraskning beredd silfverbröllopsparet af dess barn, som till sina föräldrars ära uppförde ett festspel, författadt af Joseph Lauff. I festsalen var uppsatt en verklig scen med ridå, kulisser o. s. v., och från Hofburgteatern voro präktiga dekorationer lånade.

Det förgår ingen säsong, utan att fursten och furstinnan zu Eulenburg i sitt ståtliga,

i modern renässans uppförda palats samla Wiens förnäma värld till en serie fester, som räknas bland kejsarstadens yppersta. Furst Eulenburg är, utom som diplomat, äfven känd som lyckad författare och kompositör, och hans konstnärliga intressen delas på det lifligaste af hans gemål och barn. Detta breder också öfver festerna i det Eulenburgska hemmet en alldeles särskild prägel af konstnärlig stil och förfining. Nästan alltid är i det ofvanför stora festsalen belägna galleriet en god orkester placerad, och den utsökta smak, hvarmed programmen sammansätts, vittnar om värdfolkets djupa konstförstånd. Oftast innehåller programmet dessutom extra öfverraskningar i form af uppträdande af framstående solister, en fyrstämmig damkör, som framför någon af furstens egna kompositioner, eller dylikt.

Furst Eulenburg har för öfrigt just i dessa dagar på det ansedda Deutsches Schauspielhaus i Hamburg fått uppfördt ett sagospel, hvartill han själf skrivit både text och musik. Stycket var praktfullt uppsatt och mottogs med mycket bifall af publiken. Som prof på furstens skaldekonst, som går i en kärnfull, nästan »fornordisk» stil, meddela vi här nedan ett par för Idun verkställda tolkningar af d:r Göran Björkman.

Då vi ofvan dessa rader äfven äro i tillfälle att efter en större tafla af den tyske konstnären W. Gause återgifva en mottagningsafton hos fursten och furstinnan Eulenburg i Wien, tro vi alltså, att denna bild bör kunna påräkna vår läsekrets' intresse. Närmast i förgrunden ses den furstlige värden vid sin arm införa en af ärkehertiginnorna,

medan furstinnan välkommande skyndar henne till mötes.

Sitt svenska fosterland håller furstinnan Eulenburg alltjämt lika kärt, hvarom hennes täta besök, ofta i sällskap med make och familj, bära nogsam vitte. Senast i höstas kort före silfverbröllopet gästade det furstliga paret Sverige.

TVÅ DIKTER. AF PHILIPP ZU EULENBURG.

KUNG HÅKAN'S VAKT.

KUNG HÅKAN står väpnad i timme sen vid hafvet, som skimrar i månens sken.

Mot spjutet stödd, med sitt slagsvärd i hand, han lyssnar, han spanar kring vatten och land.

Om hästramp, om årgnäll hans öra ej når, om segel han fjärran ej skönja förmår,

Om hvin af en fientlig pil han ej hör, ej klang af ett svärd, som en sköldkant berör,

Om smygande steg, om nattfåglars flykt ej röja, att fienden närmare ryckt.

Kung Håkan håller vakt för sina trogna.

Hvad rör sig bak skymmande fur och tall? Det käns som af nordan en vindstöt kall.

Herr Räf med sitt folk nalkas, bister i skick;
hat bor på hans panna och hämnd i hans blick.

Dock se, han blir blek, han, som nyss kom så djärf:
»Tillbaka, mitt folk! Här oss hotar fördärf.

»I sen ju där borta som jag, enhvar,
kung Håkans flammande ögonpar?

»Kung Håkan själf i natt håller vakt.
Tillbaka! Här båtar ej list, ej makt.»

Kung Håkan håller vakt för sina trogna.

De sofva nu ut efter blodig strid,
de sofva och drömma om gyllene tid,

Om vinkande hydda vid skogens bryn
— af blommor dess dörr nästan skymms för ens syn —,

Om hackspettens knackning, om bäckens brus,
om björkarnes löfvalf, om asparnes sus,

Om maka, hvars blickar till vägen jämnt gå,
om barnskratt och pallrande fötter små...

De le i sin sömn efter blodig strid,
de drömma om hemmets heliga frid.

Kung Håkan håller vakt för sina trogna.

HIMLASTORMAREN.

»MED BLIXTRANDE pil bland molnen
jag örnens vinge gör lam.
Till herdarnes fägnad på ången
mitt gissel gör uroxen tam.

»Mitt suckande roder städse
sökt bränningsens tummelplats —
men ock till kamrat själfva stormen
jag valt på hvar vågsam seglats.

»Jag sår har skiftat i strider,
där sår hvarje krigare fick.
Mig Assur bjöd motstånd — med seger
dock jag från valplatsen gick.

»Den stoltaste kvinna bland kvinnor
trots konung och rätt och svärd
jag vann med min blick och förde
som maka hem till min härd.

»I strängaspel är jag förfaren,
och priset tar städse min sång.
Min tankeskärpa vet tyda
hvar gåta, om än så vrång.

»Ej aktar jag Balders kärlek;
At Odins vrede jag ler.
I stjärnor, en värld mig visen,
där någon mig lik jag ser!

»Fegt hålla sig gudarne undan,
och mänskornas myggsvarm mig skyr.
Jag finner mig ej tillrädda,
där ensam min kosa jag styr.»

Dock se! I gapande klyfta
där framglänsar nornornas sten.
Och tigande alfer rikta
sin blick mot dess trolska sken.

Då griper han brådt till svärdet
och utbrister, full af förakt:
»Mig gudarnes ögonsten lyster —
jag bryta den vill ur dess schakt!»

Doft dåna de ljudande huggen
i månlyjus, lyssnande natt.
Och alferna, gömda bland snåren,
se på under halfkväfda skratt.

Allt tätare blixtarne fräsa
kring rungande, segervant svärd:
»Slikt värf du blott, Troguld, är vuxen,
du skräck för en veklig värld.»

Dock se, när det tolfte hugget
den klippfasta stenen hann,
brast svärdet, och genaste vägen
dess spets till hans hjärta fann.

GÖRAN BJÖRKMAN.

FINNES DET EN MODERN STIL? FÖR IDUN AF GOTTH. SUNDBERG.

DET LIGGER ICKE liten misstro i frågan: finnes det en modern stil? Man vet, att hela förra seklet icke lyckades åstadkomma mer än en dekadensform af de historiska stilarna, den i århundradets början på Napoleons befallning tillkomna kejsarstilen, och att sedan dess intet af bestående värde arbetat sig fram. Men i seklets sista år ha alstren af ett pågående nydaningsarbete utomlands nått fram äfven till oss; fria, djärfva former, revolutionära tankar, underliga färgmotsättningar väcka vår förundran, verka motbjudande och upprörande på den ene, framkalla stämning och sympati hos den andre. På alla håll möta oss dessa nyheter; i annonsplakaten på husknutarne, i butikernas skyltfönster, i utstyrseln af våra böcker, i dekoreringsen af offentliga lokaler, i våra konstnärers taflor, ja, i den moderna skönlitteraturen. Hvarje rörelse på ett af konstens områden framkallar reflexrörelser inom de andra, det nya tränger sig på oss med massverkan från alla håll och det är tid att man spørjer: skola vi ställa oss afvisande eller uppmuntrande däremot? Ha vi här att göra med oroliga projektmakare som endast sträfva efter att väcka uppseende, eller med härarne af en ny idé? Äro dessa ofta bizarra och omogna produkter af sekelskiftets sträfvanden att betrakta som dagsländerarbeten, hvilka inom kort skola försvinna, utan att lämna spår efter sig, eller stå vi inför de första ansatserna till en modern stil?

Dessa spörsmål äro icke så likgiltiga, som det kan förefalla en och annan. Hur ofta framställas icke förfrågningar, hur man skall möblera och dekorera, hur sträfva icke särskildt vår tids kvinnor efter skönhet i hemmen! Man anar eller inser det skönas kulturella betydelse, men famlar så ofta på måfå, förlösar så stor kraft, så mycket ihärdigt arbete och kostnader, emedan kunnandet så sällan motsvarar viljandet, och när under tidens lopp stilkänslan utvecklas, när den bevärliga s. k. smaken viker för kunskapen, ser man med andra ögon och rifver ned hvad man förut byggt upp. Det är under sådana förhållanden af praktisk vikt att i tid bilda sig ett omdöme om det nya, att göra sig reda för, huruvida det mynnar ut i stillöshet och såsom all sådan bör motarbetas, eller om vi verkligen ha att göra med en ny stil, hvars alster man bör taga vara på, såsom ägande värde, icke blott för dagen, utan för framtiden.

Ställer man denna fråga till våra konstnärer, så ha de nog hvar för sig mycket hufvudbry med att skapa något originellt och följa med sin tid, men hylla i fråga om det stora hela Schillers regel: »Künstler rede nicht». Fråga vi en estetiker, skall han säkert svara, att det kommer att visa sig om hundra år, eller i allra bästa fall om trettio. Men då är det för sent för oss. Vi måste veta, hvad vi nu ha att rätta oss efter. Och då vi icke finna svaret här hemma, få vi söka det ute.

Den nya rörelsen har visserligen sitt ursprung i England och Amerika, men vilja vi lära känna den, är det klokast att rikta våra

forskningar söderut, där tyskarna med vanlig grundlighet tillägnat sig densamma och redan hunnit döpa om den till nationellt tysk, i afvaktan på att den skall bli erkänd som världsstil. Men ehuru alla, som tröttnat på de historiska stilarna, med förhoppningsfull ifver vända sig emot »den moderna stilen», på hvars utveckling många unga krafter sätta in sitt entusiastiska arbete, saknar den visst icke motstånd, såväl bland dem som lefa i tron på de gamla skoltraditionernas ofelbarhet, som bland fördomsfriare andar, hvilka hoppas på ett framåtskridande. Så betecknar t. ex. den i Tyskland som auktoritet högt ansedde kritikern Oskar Hossfeldt hela den nya riktningen som en villoväg.

När en ny riktning arbetar sig fram, är det så mycket oväsentligt och öfverdrifvet, som måste soffras, så mycket värdefullt, som endast småningom vinner terräng och blir erkändt, att det enligt sakens natur fordrar tid, innan de karaktäristiska kännetecknen på ett tidskedes konstnärliga verksamhet kunna fastslås. Förr än detta skett, torde någon enighet icke kunna uppnås om, huruvida den nya riktningen förtjänar namn af stil.

*

Det blir därför nödvändigt att taga kännetecknen på den nya rörelsen i skärskådande, att söka utreda, hvilka tankar ligga till grund för densamma och att af dessas bärkraft och hittills vunna tillämpning draga sina slutsatser. Dessa den moderna riktningens principer, som man ju icke kan vänta att finna samlade på ett ställe, får man antydningssvis klargjorda genom ett yttrande här och ett annat där, om man studerar kritikerna i de ultra moderna tyska tidskrifterna i ämnet; svårigheten är att göra en axplockning, som kan läggas ihop till ett något så när begripeligt helt och att undvika bestämningar, som lika väl kunna sägas tillhöra det gamla.

Fremst på dagordningen står konstens popularisering jämsides med den tillämpade konstens ökade betydelse. Vårt fattiga språk har icke något vedertaget ord för angewandte Kunst eller applied arts, hvarför jag skrifer »tillämpad konst» till skillnad från fri konst. I en uppsats om konstutställningen i München förra året*) säges härom rent ut, att numera är det icke tafvel- och skulptursamlingarna, utan föremålen från konsthandtverket, som måste tillmätas hufvudvikten, när det gäller att bedöma en utställnings betydelse. Den tillämpade konsten är framtidens konst. Utgår man från konstens popularisering, vill man, att konsten icke skall stängas inne i museerna, utan tjäna att försköna hemmen, så förefaller påståendet ganska befogadt, ty konstnärligheten i hemmet behöfver icke inskränkas till inramade målningar på väggarna eller en och annan statyett, utan bör omfatta möbler, servis, mattor, väfnader, böcker och alla dessa små föremål, hvarmed vi omgifva oss, eller med ett ord dekoreringsen i sin helhet. Ingenting behöfver vara fult eller illa utfördt, hvarje sak kan gifvas en konstnärlig prägel. Men detta kräver, att herrar konstnärer, såsom en del redan börjat, klifva ned från sina piedestaler och icke uteslutande arbeta för ett fåtal rike män, utan sprida sin andes gåfvor för allt folket. På ett ställe i ofvan citerade uppsats förklaras djärf nog, att vid kulturens framåtskridande förfining måste man slutligen bryta med de afskyvärda guldragsmagasinen, och utställningen framstå som en enhetlig samverkan af s. k. högre och tillämpad konst. Målningarna skola ingå som en verkningsfull beståndsdel i rumsdekoreringsen, de skola må-

*) Denna uppsats skrefs i mars 1900.

las på, eller åtminstone för platsen och stäm-
mas efter hvad de äro afsedda att dekorera,
men icke uppträda omotiveradt själfständigt
eller störande. De inramade taflorna hänvisas
till museerna. Härmed inskränkes konstnä-
rernas gamla arbetsmarknad i viss mån, men
däremot öppnas för dem ett vida större verk-
samsfält på konsthandtverkets område. Det
blir deras uppgift att höja det senare, tills
skillnaden mellan högre och tillämpad konst
utplånas, och de göra därvid klokt i att be-
tänka, hurusom ett rum mycket väl kan de-
koreras konstnärligt fulländadt utan taflor eller
statyer, men aldrig utan möbler, textilarbeten
och småsaker. Konstnären, i föräldrad mening,
blir umbärlig, såvidt han icke är en af de
store, men konsthandtverkaren kan icke und-
varas. Slöjden går framåt, som en naturlig
motsättning till den industriella massproduk-
tionen, men kräver därtill konstnärlig ledning
och medverkan.

(Forts.)

VÅRVÅDER. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF EVA WIGSTRÖM (AVE).

I.

STRIDA SKURAR.

»VAR DET POSTBUDET, som ringde, Elly?»
Elly, doktor Malms enda dotter, höll
på att packa en reskoffert, hennes mor satt
och adderade ihop siffrorna i sin hushållsbok.
Elly gick ut för att öppna breffådan.

»Det var bara tidningspojken,» sade hon,
återvändande med en tidning i handen; hon
kastade en blick på bladets första sida, ryckte
till, uppgaf en stönande suck, sjönk på knä
invid den öppna kofferten och dök med hela
hufvudet ned bland linne och spetsar.

Ett drag af djup bestörtning visade sig på
fru Malms intelligenta ansikte, men efter en
snabb blick på den nedböjda flickgestalten,
började hon, skenbart ännu ifrigare än förut,
sin räkning.

»Kanske det dock har varit orätt att ej
inviga Elly i hemligheten? Aderton år, och
kusinen har varit den ende unge man, som
umgåtts här. — Vill dock hoppas, att hon
blott kommit i misshugg för en vaknande
kärleksträngtan,» resonnerade modern med sig
själf, under det hon med blyertsen mekaniskt
följde sifferkolumnerna.

Ellys ställning invid kofferten blef henne
efter en liten stund allt för obekvämt. Modern
hörde, att hon reste sig upp från golfmattan.

»Åttiofem kronor och trettiosju öre. Det
stämmer med min kassa! Var snäll och räck
mig tidningen, Elly! Eriks förlofningsannons
skulle in i dag.»

Fru Malms ton förutsatte, att ifrågasvarande
förlofning var en gammal nyhet för hennes
unga dotter.

»Mamma har vetat af det! — Å, det
är — —!» Gråten steg flickan upp i halsen,
så att rösten kvädes däraf.

»Naturligtvis har jag vetat om det. Kan du
ens föreställa dig, att min enda systems son,
som nu mest ett helt år så godt som haft
sitt hem här hos oss, skulle ha dolt en så
viktig sak för mig! Dessutom har ju hans
och Noras ömsesidiga kärlek stått som en
strålgans omkring dem. Att *du* ej kunnat
se eller förnimma det?»

Elly förbigick frågan.

»Nora har således spelat rollen af min allra
bästa väninna för att kunna träffa honom
här, så ofta hon ville!»

Adertonåringen bet hårdt tillsammans tän-
derna för att kufva en snyftning.

»I Noras förtegenhet ligger ingen falskhet
mot dig. Hennes föräldrar ha ej önskat, att
det unga parets förlofning blef omtalad, förrän
Erik blef utnämnd till bankkamrer; detta
skedde, som du ju vet, i går, och i dag är
förbindelsen eklaterad. Jag — —.»

»Noras plikt hade *ändå* varit att tala om
det för mig — —,» föll Elly sin mor i talet.

»Hvad jag ville säga,» återtog doktorinnan
kallblodigt, »var, att jag på det högsta vär-
derar Nora för hennes taktfulla förbehållsam-
het. Jag begriper egentligen ej, hur *någon*
finkänslig flicka skulle kunna för en främ-
mande person blotta sina djupa och heligaste
känslor. Om *du* älskade en man, inte ginge
du och talade om detta för — —?»

»Nora är ingen främmande person,» afbröt
åter Elly.

»Ni ha åtminstone ej en så nära andlig
frändskap med hvarandra, att *den* kunde ut-
göra ett naturligt kraf på ett dylikt innerligt
förtroende,» afgjorde Ellys mor och tillade
glädtigt: »Vi alla, som intressera oss för Eriks
framtid, ha grundade skäl till att glädja oss
öfver hans förlofning med Nora.»

Doktorinnan Malm vek upp tidningen, läste
upp förlofningsannonsen och for med blicken
vidare öfver bladets spalter.

»Ah, budskap från Andréé! Låt oss höra!»

Men där var ingen, som hörde på; Elly hade
öfvergifvit packning och allt för att läsa sig
inne i sitt eget rum.

Här bröt nu ovädret löst på allvar. Vredes-
blixtar, strida tåreskurar, en storm, som våld-
sam skakade hennes skuldror och som, med
tillhjälp af hennes fina fingrar, ref upp hennes
tjocka hårknut samt rufsade jämmerligt till
hennes pannlockar. Och midt igenom stor-
mens hvinande hörde hon ett ihållande doft,
åsklikt mummel af ånger och själförakt.

»Åh, så dum du varit, som åt denna Nora
förtrott din lågande kärlek till kusin Erik! —
Hvarför ville du jämnt ignorera hennes skepti-
ska smålöje och ständiga ovana att söka
byta om samtalsämne, så snart du började
pladdra om något nytt inbilladt prof på din
köttslige kusins ömma känslor?»

Detta dofva mummel kunde ta lifvet af en
människa! — Elly for upp från »drömhörnet»
i sin soffa, där den målade sidenkuddens färg-
rika penséer nu blifvit halft bortsköljda af
hennes tårefloder; hon ryckte med hastigt
mod ut sin öfversta byrålåda, slet upp en
liten rosenfärgad sidenpåse, grep handen full
med vissnade gräs och blommor, gnuggade
dem till stoft och slängde detta ut genom det
öppna fönstret, till lek för himlens vindar.

De voro nu förintade, dessa förmenta kär-
lekstecken, det lättade något!

Men så började åter det där dofva åsklika
mumlet, nu högre, närmare: »Ja, blommorna
äro förintade, men icke de skildringar du be-
stått Nora öfver hans och dina ensamma pro-
menader i Slotsskogen — där *han* naturligt-
vis bara gick och väntade, att vi två skulle
möta henne. De lefva evigt, dina beskrifnin-
gar öfver hans blickar, tonfall och illa till-
tygade bruna skor, när han åt dig plockade
förgätmigej vid den sumpiga skogsbäcken. Allt
detta har Nora naturligtvis åter berättat
för honom.»

Ännu en gång fingro de målade penséerna
sig en skur och soffans mjuka resärer skälfdes
vid Ellys framsnyftade klagan: »Jag kan aldrig,
aldrig se honom i ansiktet mera! O, att jag
vore gömd i grafvens djup! Hvar på hela
jorden skall jag väl finna en vrå, där jag
under hela min lifstid kunde vara gömd för
honom och henne?»

Elly höll andan, som om hon lyssnade efter
ett räddande svar. Och det kom — —

Sakta och betänksamt, som en människa,
hvilken har gjort upp sin räkning med den
falska världen, reste hon sig upp från soffan.
Hon hade färgstrimmor på panna och näsa
efter sidenkuddens blommor, upptäckte det i
spegeln, tvättade omsorgsfullt sitt ansikte,
fäste upp håret i nacken samt slätkammade
sin fuktiga pannlugg och vände tillbaka till
sin mamma och sin halfpackade koffert.

Doktorinnan Malm, som eljes undanstökade
sin tidningsläsning på cirka femton minuter,
var märkligt nog ännu upptagen däraf, när
Elly kom tillbaka.

»Jag reser ej till Eriks syster; det förlof-
vade paret skall naturligtvis nu göra ett besök
hos släkten, jag skulle bara vara dem alla i
vägen, som en — främmande person.»

»Ja, kanske det; de äro visst tämligen trång-
bodda, Alma och hennes man. Men hvar
skola vi då tänka på att få ett trefligt som-
marhem åt dig; du måste ut på landet, säger
pappa.»

Doktorinnan vek omsorgsfullt ihop tidningen,
innan hon helt vände sig mot sin dotter.

»Jag har tänkt telefonera till Astrid Åsum
och fråga, om jag kan få följa med henne
till hennes föräldrar i Norge. I sitt senaste
bref har hon utsatt dagen för sin hemresa
till i öfvermorgon. Hon vill helt säkert ha
mig med, jag kunde då resa med kurirtåget
i eftermiddag och träffa henne i Göteborg.»

»Fröken Åsum — — skall hon ej i höst
resa ut till Afrika som missionär?» Ellys
mamma vred något nervöst på sina finger-
ringar.

»Jo, hon har hållit på med sin utbildning
under vintern och tills nu. Astrid skrifver,
att hon aldrig känt sig så lycklig, som sedan
hon fattade beslutet att resa till hedningarne,»
svarade Elly med något stridlystet i tonen.

»Har ej Astrid varit förlofvad med en präst?
Var det före eller efter hennes förlofning, som
hon utgaf den där berättelsen: 'Obundna
äktenskap'?»

»Efter. Men Astrid skrifver i sitt senaste
bref, att hon, just genom den världsöfversakelse
hon ämnar underkasta sig under återstoden
af sitt lif, hoppas kunna försona sin ungdoms
andliga förvillelser och misstag. — O, snälla
mamma, neka mig ej att resa till Norge! Jag
vill, jag *kan* ej återse — — Nora, som — —»

»Så, så, gråt då ej! Jag skall genast gå in
till pappa. Fru Åsum är en ungdomsbekant
till honom, en svenska; hon gifte sig med den
norske studenten Åsum, en storbondes son,
som ärfde sin fars gård och — —»

»Är nu en framstående talare i stortinget,»
inpassade Elly.

»Ja, jag vet. Pappa har stor aktning för
både honom och hans fru. Jag känner ju
ingen af dem, har blott sett Astrid de gånger
jag besökte dig i helpensionen.»

Fru Malm nickade vänligt åt sin upprörda
dotter och gick för att tala med sin man.

Doktorn måste nog ha haft åtskilliga be-
tänkligheter mot Ellys Norgesfärd, ty det
dröjde en god stund, innan frun kom tillbaka
med den önskade tillåtelsen.

Elly telefonerade ögonblickligen till Göte-
borg, där Astrid för tillfället var på besök,
erhöll ett jublande välkommen till svar och
afreste samma eftermiddag med kurirtåget.

SKANDINAVIENS ERKÄNDT FÖRNÄMSTA MODE-
BLAD ÄR IDUNS MODETIDNING, som för helt
år kostar endast 5 kr. för planschupplagan,
3 kr. för den vanliga upplagan.

FRÅN DE MILITÄRA RYTTARFESTERNA PÅ CIRKUS Å DJURGÅRDEN 16—19 DENNES. LAGERING FÖR IDUN AF TYCHO ÖDBERG. 1. TANDEM. 2. RYTTARLEKAR. 3. FÅKTNING. 4. KADRILJ AF KARL XI:S DRABANTER. 5. BILDER FRÅN BOERKRIGET: ANFALL PÅ EN BOERFARM.

»DEN SVENSKA HORTIKULTURENS LUTHER».

MIDT UNDER trädgårdsodlingens djupaste midvintersömn öfverraskas vi i hufvudstaden af en stor fruktutställning och ett par föredrag i trädgårdsfrågor, som tvinga oss att slå oss lösa från alla våra vinterintressen och åter vända våra tankar mot sol och sommarter.

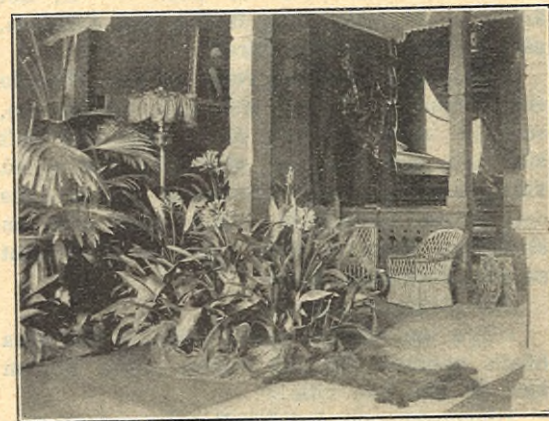
RUDOLF ABELIN.

Det är den outtröttlige direktör Rudolf Abelin från Norrvi-ken, som återigen tager vår uppmärksamhet i anspråk. Man skulle kunna tro, att han efter en så ansträngandesäsongsom den senaste sommaren och hösten skulle kunna behöfva att hvila ut åtminstone under det allra djupaste vintermörkret. Vi minnas, huru han hedrade sig och sitt fosterland på den stora nordiska trädgårdsutställningen i Malmö; men knappt hade loforden öfver hans utställningsalster hunnit tystna, så stod han

i Stockholm med vagnslaster af förstklassig frukt, anordnade äfven här en mönsterutställning, öfverlägsen och smakfull som alltid. Samtidigt utställer han frukt på världsutställningen i Paris; knappt ha hans ribblådor och träboss försvunnit från Landtbruksakademiens lokaler, förrän han dyker upp i Linköping, utställer, segrar och håller tändande föredrag. Ej långt därefter finna vi honom på västkusten, där han på anmodan af ett hushållningssällskap håller omkring ett tjugutal föredrag, öfver allt uppväckande ett lefvande intresse för fruktodlingen.

Men han hvilar ändå icke. Knappt har julhågen hunnit förflyta, så dyker han åter upp »som en basilisk» — för att använda ett af de många underliga smeknamn, hvarmed hans motståndare hedrat honom — och fyller Landtbruksakademiens stora sal med sina jättefrukter, sina prydliga ribblådor och sina fina, gulhvita träspånor. Hvad han utställer kallar han blygsamt nog »hushållsfrukt» eller »matfrukt», men utställningen visar, att han har andra kraf på »matfrukt» än vanliga människor; man är ju van att anse mindre god dessertfrukt och i allehanda slags skadad och misslyckad frukt god nog för hushållet. Direktör Abelins »hushållsfrukt» är, som man kunnat vänta, alltigenom frukt af utmärkt

kvalitet, stora, felfria, väl utbildade äpplen, så väl till smak som utseende vida öfverträffande till och med hvad som i dagliga lifvet ofta går under rubriken bordsfrukt. Genom ett föredrag å utställningslokalen ville direktör Abelin lära husmödrarna, att ett äpple ej är lämpligt till matfrukt, därför att det är kaseradt som dessertfrukt, skadadt, fläckigt och fult, utan att äfven ett matäpple under alla omständigheter bör vara friskt och felfritt; skillnaden mellan matäpplen och dessertfrukt ligger i fruktens egenskaper, dess smak och

I VINTERTRÄDGÅRDEN PÅ NORRVIKEN.

FRÅN NORRVIKEN: 8-ÅRIGT PÄRON-DVÄRGTRÄD MED FRUKT.

vande, bördiga *Cox pomona*, det präktiga, motståndskraftiga *Drap d'or*-äpplet, *Hawthornden*, som bär redan det andra året, det förstklassiga kompottäpplet *Boiken*, som är hållbart till midsommar, det ny-zeeländska, till formen nästan svarfvade *Celliniäpplet*, det kända jätteäpplet *Alexander*, det skarpt syrliga *Codlin Springgrove*, *Flintingeäpplet*, m. fl., på hvilka utställningen visat talrika och utomordentligt vackra prof.

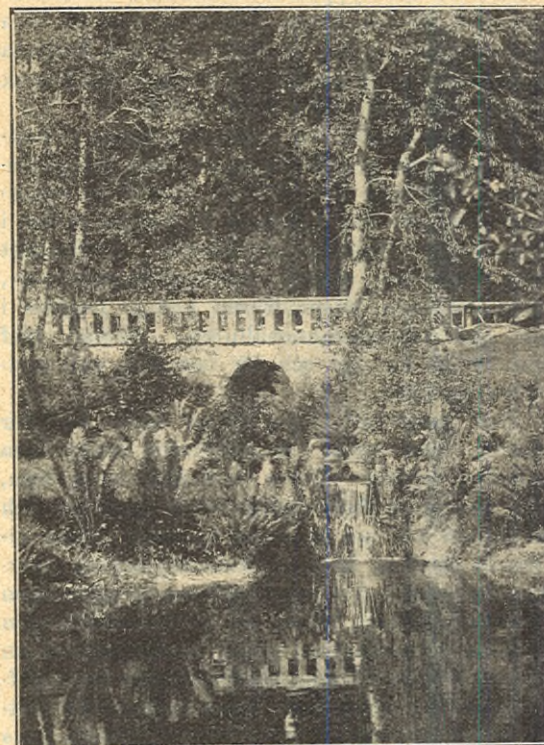
Då hushållsfrukten har samma ekonomiska värde som dessertfrukten, gäller det att vara

lika noggrann i valet af båda och vårda båda-dera lika väl.

Utrymmet tillåter tyvärr ej att redogöra för direktör Abelins intressanta erfarenheter i fråga om fruktens inköp och förvaring och de många praktiska råd han gifver husmödrarna i dessa stycken. De fordra ett kapitel alldeles för sig — ett kapitel, som nog ock i sinom tid skall komma i Idun.

Det har hittills varit på fruktodlingens område, som direktör Abelin hufvudsakligen varit verksam. Nu synes han där ha lyckats sätta så många intresserade krafter i rörelse, att han kan börja ägna sin uppmärksamhet åt äfven andra trädgårdsfrågor. Hans sista föredrag i Stockholm var ett steg i en ny riktning; det hade nämligen till ämne: »Om naturförsköning och trädgårdsanläggningar», hvori han framhöll en del synpunkter, som bebådade strid äfven på detta område.

Direktör Abelin är ännu helt ung; han är född 1864 i Malmö. Hans föräldrar äro generallöjtnanten, förutvarande statsrådet G. R. Abelin och Lotten Zethelius, dotter till den ifrige fruktodlaren, afidne brukspatron Carl Zethelius på Nyby bruk i Södermanland. Från sin morfar synes således direktör Abelin ha fått i arf sin kärlek till hortikulturen. Hos honom tillbragte han en god del af sina barnår och där vaknade hans intresse för hans nuvarande älsklingsyrke. Efter aflagd mogenhetsexamen fortsatte han sina studier vid Upsala universitet med historia, statskunskap och estetik som hufvudämnen, men måste afbryta studierna på grund af svaga ögon. Då tog han steget fullt ut och beslöt att på

UTSIKT FRÅN NORRVIKEN: BRON OCH NEDRE LAXDAMMEN.

allvar ägna sig åt det yrke, hvarom han drömt redan som pojke. Han kom till Rosenborgs slottshave vid Köpenhamn och arbetade där under ledning af de framstående hortikultörerna Tyge Rothe och Paludan. Han gjorde med vaket öga studieresor i England, Frankrike, Preussen, Sachsen, Württemberg, Ryssland och Finland och utvecklade därunder den kritiska blick, som gjort honom till en den svenska hortikulturens Luther.

Redan före dessa resor började han anlägga sin trädgård å Norrviken vid Bråviken, hvilken nu vid sekelskiftet fyller 12 år och trots sin ungdom är den största och mest ryktbara fruktodlingen i Norden. Norrvikens anläggningar äro också ett slående bevis på, huru äfven en ren ekonomiträdgård kan göras i allra högsta grad estetiskt effektiv. Norrviken förser en mängd af landets främste re-

NORRLÄNSKA VINTERBILDER. 1. LAPPBRUD. 2 LAPPAR MED RENAR Å HERNÖN. 3. LAPPKÅTA Å HEMSÖN. 4. RENHJORD Å HERNÖN. K. STEIN, HERNÖSAND, FOTO.

stauranter med yppersta bordsfrukt, och karaktäristisk är den fråga, som man kan få höra uppussarne på en af hufvudstadens främsta restaurationer framställa: »Behagas det fransk frukt eller frukt från Norrviken?»

Direktör Abelin var också den förste i Skandinavien, som grundlade en kvinnlig trädgårdsskola, nämligen år 1889 på Norrviken, samtidigt med att den ryktbara kvinnliga skolan i Swandley i England grundades. Ändamålet var icke att utbilda »trädgårdssamazoner», utan bibringa husmödrarna nödiga insikter i en god trädgårdshushållning. Skolan blef emellertid för dyr och för besvärlig och nedlades år 1896.

Det motstånd, som länge mött direktör Abelin från hans yrkeskamrater, torde vara allmänt bekant. Förra året kan man säga, att han dock fullständigt »slog igenom» och firade en hel rad af stora triumfer. Han eröfrade sålunda bl. a. guldmedalj och danskarnes hederspris vid den nordiska utställningen i Malmö, högsta priset på världsutställningen i Paris, allmänhetens pris i Linköping och nu senast Svenska Trädgårdsföreningens stora silfvermedalj. Alla hans mera betydande motståndare ha numera börjat villigt erkänna hans förtjänster.

ANDERS ROSWALL.

EFTER MÅNGA ÅR. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF H. MIKAEL.

FORTS FRÅN FÖREG. N.R.

DET VAR ÅLDERDOMENS behof af sympati och förståelse, som kommit öfver honom, och därmed blandade sig en obestämd, oklar längtan efter familjebandens värmande inflytande, som fyllde hans sinne med vemod och lät honom betrakta sitt oberoende, lugna ungarlif som själfviskt och otillräckligt. Hitills hade han ersatt alla sådana känslor med lärarens och uppfostrarens vanliga intresse för sina lärjungar. Han hade tagit sin uppgift som skolans lärare och ledare på fullt allvar och med djupt intresse för alla dessa ynglingar, som under hans ögon utbildades och vuxo upp — men intresset hade varit helt allmänt och delgifvits alla i nästan samma mån, utan någon varmare personlig medkänsla, och därför hade det ej heller nu förmågan att glädja och trösta. Jo, om någon af alla dessa gossar varit hans, om han på något sätt kunnat särskildt fästa sig vid någon af dem — men de voro honom dock så i grunden främmande, hur väl han än tyckt sig känna dem. Det var rektor och skolunglingar, det var från skolans och lärarens synpunkt han alltid bemött och bedömt dem, — det rent allmänt mänskliga hos hvar och en af dem var honom dock okänt. Hur främmande var han ej i själfva verket för dem alla! Han kunde ungefär bedöma hvars och ens intellektuella förmögenheter och kände till deras yttre uppförande — åtminstone de äldres, — men hvad visste han om deras familjelif, om hvars och ens olika svårigheter eller freskelser, glädje eller bekymmer? — Nu hade de alla återvändt från sina hem eller de ställen, där de tillbringat ferierna, somliga glada och förhoppningsfulla, önskande att gå framåt, att lära för lifvet — andra dåsiga och olustiga, arbetande af tvång och vana. Hur kunna åtskilja dem, hur kunna rätt behandla dem alla, när hvar och en

dock var en särskild individ med olika möjligheter och fordrande olika handledning. Och äfven om han kunde, äfven om hans intresse och kraft räckte till, — för honom själf vore det dock detsamma! Det var inte den allmänt mänskliga känsla, som i hvarje mötande ser en broder, en like, som kunde tillfredsställa den tynande olust och ensamhetskänsla, som likt en mara smugit sig öfver honom, — därtill behöfdes något särskildt, något lifvande, väckande, något, som tillhörde honom själf.

Och detta, det skulle han aldrig äga, ty nu var det för sent! Så länge han känt sig ung och kraftfull, hade han varit sig själf nog, men med denna ålderdomskänsla, som stulit sig på honom, hade också kommit längtan efter de band han försmått. Han tänkte på, hur många bland skolgossarne utgingo från torftiga, enkla hem, där brist och bekymmer voro dagliga gäster, och dock tvekade deras föräldrar ej att gifva sista skärfven för deras bildning och uppfostran.

Hvarför? — Jo, emedan barnet var en del af dem själfva, en länk, som band dem med den öfriga världen. Själfva kunde de obemärkta åldras och dö, men i barnet hade de dock framtiden, lyckan, — åtminstone! — Han själf ägde intet, — när han ej längre kunde bygga framtidsplaner för sig själf, fick han sluta därmed, ty för hvem hade väl han att hoppas eller frukta.

Sysselsatt med dessa funderingar, hade rektorn under sin promenad så småningom afvikit från de större gatorna och kommit in på de mindre trafikerade, belägna vid utkanterna af staden. Han gick och gick utan mål, endast för att genom den kroppsliga tröttheten och rörelsen döfva den nervösa, pinsamma stämning, som plågade honom, och hans yttre sinnen fäste sig knappast vid omgifningen. Plötsligt rycktes han dock ur sina grubblerier genom högljudda skrik och larm från en af sidogatorna bakom honom. Han vände, styrde sina steg ditåt och kom just lagom för att bli vittne till en af dessa, af skolstadgarne förbjudna, men dock ständigt återkommande strider mellan skolgossar och gatpojkar. Ljudet af hans steg väckte dock de tvistandes uppmärksamhet och långt innan han hunnit fram, hade fienderna åtskilts och likt en flock skrämde sparfvar skingrats åt alla håll. På valplatsen kvadröjde dock ännu några af de kämpande, — allt för uppretade och upptagna af stridens utgång för att så synnerligt lägga märke till den öfriga skarans försvinnande, — tvänne små skolgossar med första klassens märke på sina nya mössor och en större lärpojke, hvars svullna kind och blodiga näsa vittnade om, att bataljen varit hårdhänt nog. Vid åsynen af rektorn, som skyndsamt nalkades, kastade han en illvillig blick på sina små antagonist och började, allt under det han torkade bort blodet från sitt smutsiga ansikte, att högljudt jämra sig: — »Oj, oj, nu ha ni rakt slage mej fördärfvad. Du min tid, hva' ondt det gör, och jag som inte gjorde er nåt alls!» — Rektorn hade nu hunnit fram och vändande sig till de tvänne skolgossarne, som förlägna grepo efter mössan, frågade han strängt: »Hvad betyder detta?» De tego båda och sågo skrämde och rådvilla ömsom på rektorn, ömsom på den groflemmade pojken bredvid dem, hvars tjutande vid det väntade deltagandet så fördubblades, att rektorn hade ganska svårt att förstå meningen med de anklagelser, som på samma

gång utslungades mot elementarskolans gossar i allmänhet och de tvänne närvarande individerna isynnerhet. — Han hade gått så fredligt gatan fram med ett par andra pojkar — inte ett dugg hade han gjort —, så hade han blifvit öfverfallen af en hel svärm skolgossar och den där — här kastade han en ilsken blick på den ene af de små förste klassisterna — han var då en riktig, riktig slagskämpe, så liten han än var — hade först slagit honom öfver handen med ett spö, — här var märket — och se'n drifvit till honom för ansiktet med knuten hand, så näsan sprang i blod. Oj, oj, — och snyftningarne tilltogo, ända tills rektorn i kort ton ålade honom tystnad. — »Är det sannt det här?» — Rektorns grå ögon hade i en hast förlorat det veka, drömmande, som för en stund sedan beslöjat, dom och, blickade nu skarpt och forskande på de begge gossarne, som hittills iakttagit en skygg tystnad. Den ene af dem slog ned ögonen för den allvarliga blicken och sänkte hufvudet, men den andre blickade rektorn rakt i ansiktet och från honom kom också svaret. »Nej — det är det inte! Inte sannt, att han inte gjort något. Han — han kallade oss öknamn och kastade sten efter oss först och så — så slog jag honom!»

Rektorns min blef allt allvarligare »Var detta skäl nog för dig att slå honom som du gjort? Tänk på att du kunde träffat ögat och tillfogat honom men för framtiden. Var du ensam om det här?»

Svaret kom käckt och litet trotsigt — skolans disciplin och rektorns makt voro synbarligen ännu tomma begrepp för detta unga sinne. — »Ja, det var jag, ingen behöfver ge Mauritz öknamn för det som han inte kan hjälpa,» en liten arm lades beskyddande kring lekkamratens hals och rektorn såg först nu, att den mindre af gossarne var puckelryggig och hade ett sjukt och lidande utseende. »När vi foro hemifrån, så lofte jag hans mamma att vi skulle vara tillsammans jämt och att vi skulle, — att jag skulle försvara honom, och det tänker jag göra med. Han där skrattade åt Mauritz och pekade finger åt honom och frågte, om det var matsäckskrinet han bar på ryggen — och då slog jag till honom, och det ska' jag göra om hvem som — än — säger det, — för jag har lofvat att försvara honom.» De bruna ögonen, som blickat så trotsigt, beslöjades af stora tårar och den barnsliga rösten lät afbruten och snyftande. Rektorns stränga min mildrades. »Hör på, pojkar,» sade han allvarsamt, »ni ha båda två haft orätt, så egentligen kunna ni vara kvitt. Om du» — härvid vände han sig till den förbluffade lärpojken — »får något ondt af slaget i ansiktet, får du gå till skolläkaren och han får ge dig betyg, och se'n får du vända dig till mig — men akta dig för att ljuga,» tillfogade han, »den, som kan häna en oförskyllt olycka, är inte en pojke att lita på. Gå nu!» Pojken kröp ihop för blicken ur de skarpa, grå ögonen, tog åt mössan och förfogade sig mumlande bort. De båda skolgossarne stodo kvar och blickade tveksamt ikring sig och på rektorn. Denne lade nu lugnt, men fast handen på den störres skuldra och frågade:

»Hvad heta ni, barn, jag minns inte edra namn — säkert voro ni med vid inskrifningen i förgår?»

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

HELFRID KINMANSSON, på sin tid en af vår främsta talscens gedigna sceniska förmågor, fyllde den 15 dennes 70 år. Den älskvärda gamla har sedan åtskilliga år dragit sig tillbaka från scenens oro till privatlivets lugn, men en minnesgod publik bevarar henne allt fortfarande i tacksam hägkomst för allt det hjärtevarma, humoristiska och fina hon i sin konst bragt fram i rampljuset.

De af våra läsare, som önska en utförlig biografiskildring af Helfrid Kinmansson som artist, hänvisa vi till Idun n:r 44 för år 1894.

begaf sig Arppe på en studieresa till Paris och Tyskland och grundlade något år senare Helsingfors operasällskap, hvilket dock efter ett par år måste upplösas. Kort efteråt samlade den energiske mannen omkring sig en trupp af dels inhemska sjuetter, dels sådana från Sverige, med hvilken han reste omkring i Finlands större städer och äfven i Sverige och Norge, öfver hufvud taget skördande mycket bifall. I godt minne, äfven i Sverige, torde man än hafva den roliga komedien »Bakom Kuopio», hvilken öfverallt gafs med framgång, och däri Arppe själf utförde adjunktens roll på ett dråpligt sätt.

År 1894 öfvertog Arppe ledningen af Svenska teatern i Helsingfors, hvilken han med insikt handlade till 1899. År 1898 ledde han samtidigt den svenska inhemska teatern, hvilken han fortfarande med framgång för i elden.

Den 17:de januari var det således 25 år, sedan Arppe begynte sin bana som scenisk konstnär och teaterdirektör. Många äro de roller han utfört, många de segrar han vunnit, och många äro de sympatier han förstätt att skaffa sig. Med känslorna af tacksamhet gentemot herr Arppe och hans hängifna, långvariga arbete blandas emellertid äfven känslor af annat slag, framkallade af ryktet om, att herr Arppe inom icke allt för lång tid ämnar draga sig tillbaka till privatlivet. Besannar sig detta rykte, ha vi att anteckna en betydlig förlust. Ty insiktsfulla teaterdirektörer växa icke på trän här i Finland. J. R.

AULINSKA KVARTETTEN gaf i förra veckan i K. F. U. M:s hörsal sin tredje kammarmusiksoaré, ägnad uteslutande åt Beethoven. Programmet upptog trenne nummer från olika perioder af den store mästarens lif, nämligen den vackra stråkkvintetten i c-dur, op. 29, den hänförande pianotrion i b-dur, op. 97, samt den genialiskt storslagna stråkkvartetten i ciss-moll, op. 131. Egendomligt nog togos dessa nummer i omvänd ordning, hvarigenom intresset kanske något mattades, helst som programmet dessutom var väl långt. Utförandet präglades emellertid af varm pietet och intim förståelse i förening med öfvervinnande af de ingalunda få svårigheterna. Särskildt erkännande förtjäna hrr *Aulin* och *Stenhammar*, hvilken senare på ett öfverlägset sätt anförde pianostämman i trion. Bifallet från den talrika publiken, bland hvilken märktes hertiginnan af Dalarne med uppvaktning, var synnerligen lifligt.

HYLIN & C^{OS}

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

12 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16

A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

SVENSKA MUSIKERFÖRENINGEN gaf i tisdags sin andra orkesterkonsert under hr Tor Aulins anförande. Liksom hr Aulin förvärfvat sig den musikälskande hufvudstadspublikens varma erkännande för initiativet till de välkända kammarmusiksoaréerna, så förtjäna ock hans orkesterkonserter med den af honom förra året nybildade Svenska musikerföreningen att på det varmaste omhuldas. Glädjande nog synes ock, att döma af söndagens matiné, företaget vara på god väg att blifva populärt. Musikaliska akademiens stora sal var nämligen nära nog fullsatt af en intresserad publik, som skänkte hvart af de utförda numren sitt lifligaste bifall. Programmet upptog och trenne sådana storheter som Bach, Beethoven och Wagner, alla godt representerade, den förstnämnda med en uvertyr ur orkestersuiten i d-dur samt en konsert i d-moll för 3 pianon, hvilka förträffligt trakterades af hrr Rich. Andersson, Vilh. Stenhammar och John Jacobsson. Af Beethoven bjöds en storslagen realistisk tonmålning öfver slaget vid Vittoria, där Wellington slog fransmännen, samt af Wagner tvänne förtjusande dikter till orkester, ypperligt föredragna af fru D. Möller, och som slutnummer Gudarnes intåg i Valhall ur »Rheingold». Alla numren utfördes på det hela taget mycket förtjänstfullt af den af yrkesmusici och amatörer sammansatta orkestern, hvilken under hr Aulins ledning säkerligen skall fylla en lucka i vår hufvudstads musiklif.

HELFRID KINMANSSON.

AUG. ARPPE.

AUGUST FREDRIK ARPPE. På Svenska teatern i Helsingfors debuterade den 17 januari 1876 i Daniel Hjorts fordrande roll studeranden *August Fredrik Arppe*, hvilken i den svenska sceniska konstens i Finland historia sedermera spelat en anmärkningsvärd roll.

Kort efter den ofvannämnda debuten begaf sig Arppe till Dresden, i hvars konservatorium han inträdde, för att efter halftannat års studier utdimitteras med hedersdiplom. Han engagerades strax därpå vid hofteatern i Gera, och ett år senare, eller år 1879, vid Svenska teatern i Finlands hufvudstad. Vid denna konstanstalt tillkämpade sig småningom den unge skådespelaren en allt mera bemärkt ställning, och blef en af dess främsta inhemska artister. Under denna tid utförde Arppe bl. a. Morten Kiil i »En folkefiende», Lord Stamford i »Uppåt», snickare Engstrand i »Gengangere» m. fl. År 1887

Köp svart Siden!

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps-, och promenadoletter, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullritt och franko till bestaden.

Schweizer & C:o, Luzern (Schweiz.)

Siden-Export

IDUNS MODETIDNING

Billigast, bäst, elegantast, modernast

af alla Skandinaviens modetidningar är och förblir Iduns Modetidning, som utkommer i tvänne upplagor, båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden och hvardera innehållande 70—80 charmant illustrationer samt åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga af ovanligt rikhaltigt innehåll. Den dyrare upplagan, kallad planschupplagan, har därjämte med sitt första nummer i hvarje månad en fin-fin kolorerad modeplansch med moderna hårfrisyrer på baksidan samt med sitt andra nummer i hvarje månad en uteslutande för denna planschupplaga framställd handarbetstidning med vackra och moderna svenska mönster för handarbeten, läderplastik, glöddritning m. m. Prenumerationspriset är för 1:sta kvartalet å planschupplagan endast kr. 1.50, å den andra upplagan endast 1 krona.

Prenumerera genast!

För Syateljörer

För alla husmödrar

KAMRATEN.

Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom, har under sin nu åttaåriga tillvaro genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda hos såväl föräldrar och målsmän som hos de unga själfva allt mera befast sin rangställning som vårt lands förnämsta ungdomsblad. Under redaktion af *Frithiof Hellberg* och *Johan Nordling* och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare utgifves Kamraten äfven under nästa år med två sextonsidiga nummer i månaden samt till jul ett extra innehållsrikt och praktigt utstyrt julnummer. Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärarika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och lekar, i dess talrika intressanta pristäfvingar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse. Ett varmt erkännande och en

för hvarje år glädjefullt stegrad framgång har Kamraten rönt för sina sträfvanter att verka för en varm fosterländsk kamratanda mellan Nordens ungdom. Dessa sträfvanter ha särskildt tagit gestalt i de kamratmöten, som Kamraten för sina unga läsare hvarje år anordnat på skilda platser i vårt land. Sedan dessa vackra kamratmöten nu vunnit en sådan anslutning och häfd, är det meningen att till nästa sommar söka anordna

ett allmänt nordiskt kamratmöte i Stockholm,

vår stolta hufvudstad, hvars rika tillgång på naturskönhet och bildningsskatter erbjuder så stora möjligheter att genomföra ett ur alla synpunkter värdefullt kamratmötesprogram.

Ett annat utslag af »kamratresen» af verkligt fosterländsk betydelse är den

skandinaviska ungdomskorrespondens,

som genom Kamraten ordnats mellan jämnåriga i de nordiska länderna, och som i nuvarande stund räknar ej mindre än 2,500 deltagare. Endast för tillfället att få delta i dessa två vackra företag: kamratmötena och kamratkorre-

spondensen, bör ingen fosterlandsälskande svensk gosse eller flicka försumma att till detta år rycka upp i »kamraternas» led.

Bland de många nyheterna i Kamratens litterära innehåll för året må till sist framhållas en genom hela årgången fortlöpande, ytterst spännande originalföljetong:

Göran Blix och Zuluprinsen, deras jakter och äfventyr i Sydafrika.

Af ungdomens favoritförfattare löjtnant *Hugo Falk*. Med talrika originalillustrationer af artisten *Hjalmar Eneroth*.

Vidare må nämnas en kurs i stenografi, genom hvilken enhvar af våra unga läsare på egen hand kan inhämta denna nyttiga konst, en serie ytterst fängslande *Stjärnsagor af Ras Algethi*, genom hvilka kamraterna i ord och bild få blicka in i stjärnhimmelen evighetsvärldar, en följd illustrerade *Djurhistorier* af den ryktbare engelske författaren *Rudyard Kipling* m. m. m.

En värderikare och kärare gåfva till de unga än ett prenumerationskvitto på Kamraten för 1901 kan således svårigen upptäckas. Pris för helt år 3 kronor. Prenumeration bör omedelbart verkställas å närmaste postanstalt.

Gammal är äldst!

Många konkurrenter hafva uppstått, men dock kvarstår såsom det mest omtyckta toaletmedlet:

**Henrik Gahns
Amykos**

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.

(Föreståndarinnor: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 20—26 JAN. 1901.

Söndag: Buljong med vindböjtlar; fiskkroketter med champignonsås; stekt rensadel med potatis och salader; äppelsoufflé.

Måndag: Kalkkyckling med potatis; nyponsoppa med grädd och skorpor.

Tisdag: Hachékotletter med stuvad morötter; stänkävling.

Onsdag: Kromgädda med potatis, pepparot; jordärtskockspuré och skiradt smör.

Torsdag: Ärtor med fläsk; gräddvårflor med sylt.

Fredag: Stekt gödkalfevver med potatis; soppa på blandad frukt.

Lördag: Ärtpuré; hönsrikassé med ris.

RECEPT:

Vindböjtlar (f. 6 pers.). 85 gr. smör, 10—20 gr. socker, 2½ dcl. vatten 210—230 gr. hv.-mjöl, 4—5 ägg.

Beredning: Smör, socker och vatten kokas upp, mjölet iröres varsamt under full kokning och röres, tills det släpper pannan; allyftes, och då det svalnat, tillsätts äggen, ett i sänder under flitig omröring. Massan bör vara smidig, men ändå så fast, att om man lägger en klick på plåten, den ej flyter ut. Smeten tryckes genom bakesprits på smord plåt i form af ett S. De gräddas i varm ugn, och under gräddningen bör ugnsluckan öppnas så sällan som möjligt, ty genom luftdraget sjunka bakelserna ihop och blifva platta. Är ugnens undervärme för stark, användas dubbla plåtar.

Fiskkroketter (f. 6 pers.). 1 kgr. gädda, 75 gr. smör, 2 msk. mjöl 2½ dcl. grädd, fiskspad, salt (hv.-peppar) 2 äggulor, 2 ägg, 2 kkr. fint stötta skorpor, ½ kgr. flottyr till kokning.

Beredning: Små gäddor rensas väl och kokas i så litet vatten som möjligt. Skinet aftages; de urbenas och skäras i tärningar. Smör och mjöl sammanfråsas och utöras med grädden och fiskspad, samt får koka till en tjock sås, hvilken afsmakas och afredes med äggulorna. Fisken tillsättes och får en sakta uppvärmning, hvarefter massan utbredd på ett fat att kallna. Af den stelnade massan formas kroketter, som rullas i stötta skorpor, doppas i vispadt ägg och rullas åter i stötta skorpor. Kroketterna få därefter ligga 1 tim. att hårdna och kokas därefter gulbruna i flottyr. Uppläggas på gråpapper att afrinna och serveras varma med champignonsås.

Äppelsoufflé (f. 6 pers.). ½ lit. kokta äpplen, 1—1½ kaffekopp socker, 8 äggvitor, 3 matskedar socker (till ägghvitorna).

Beredning: Goda och syrliga äpplen sköljas, skäras i skivor och kokas mjuka i så litet vatten som möjligt samt passeras genom en sikt. Sockret tillsättes. Hvitorna slås till hårdt skum, de tre matskedarne socker iröres, hvarefter marängmassan försiktigt ned-

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
Åttika FABRIKS
MARKE
Senap
Makrillpastej

röres i äppelmoset. Suffléen lägges i pajform, överströs med socker och insättes i svag ugnsvärme. Då den höjt sig och fått vacker ljusbrun färg (hvar till åtgång omkring ½ timme), serveras den genast.

Kalkkyckling (f. 6 pers.) 1 kgr. benfritt kalkkött hv.-peppar, salt 3 msk. smör, 1 knippa persilja buljong all. vatten, 1 dcl. tjock grädd.

Beredning: Kalkköttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i skivor på tvären, hvilka bultas lätt, och beströs med peppar och salt. Persiljan sköljes, rensas och hackas groft, samt inarbetas i ½ msk. af smöret. Persiljesmöret delas i lika många delar, som man har köttskivor; en del lägges på hvarje skiva hvilken därefter hoprullas och ombindes med snöre (förut doppadt i kokande vatten). Kycklingarna brynas i rester af smöret och spådas med kokande buljong ell. vatten, samt få steka på sakta eld, tills de kännas möra, då de upptagas och snörena borttagas. Såsen beredes enligt allmänna regler för såser, samt tillsättes med den tjocka grädden. Såsen serveras öfver kycklingarne.

Hache-kotletter (f. 6 pers.). 4 kkr. kott, hackadt kött, 2 kkr. kott hackad potatis, 2 små rödlökar, 1 kkr.

köttspad ell. mjölk, 1 dcl. franskt vin, salt, hv.-peppar, 3 msk. smör.
Beredning: Köttet, potatisen och den förvälda, samt fint hackade löken, blandas väl tillsammans. Köttspadet och vinet, jämte salt och peppar tillsättes. Af massan formas aflånga kotletter, hvilka stekas gulbruna i smöret. De serveras med stufvade morötter.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att ä denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

TACKSAM FLICKA. Viktigare än all medicinsk behandling är en noggrann och konsekvent diet veckor eller månader igenom, i alla händelser minst två månader. Ni måste undvika all salt, rökt och sur föda, alla sötsaker och efterrätter, sylt och rå frukt, ärter, kalla bruna bönor och potatis (tillåtet blott som mos), kaffe, öl samt färskt eller surt (mörkt) bröd, hvarjämte ni bör undvika alla feta såser och feta rätter samt kryddor (af dylika blott salt). Ni bör äta långsamt och tugga maten väl. Hvarje morgon på fastande mage bör ni dricka ett dricksglas varmt (40 proc.) vatten med tillsats af en tesked konstgjordt carlsbadersalt. — Om magkatarren, som ofta är fallet, står i samband med blodbrist eller nervsvaghet, måste naturligtvis dessa därjämte på lämpligt sätt behandlas. Så vidt möjligt gör man därför alltid klost i att rådfråga sig med läkare, som då kan afgöra, af hvad natur sjukdomen är.

H. S. En s. k. hemorroid. Då den tyckes vara tämligen obetydlig, och då ni ej har några obehag däraf, så behöfver ni i. n. ej göra något annat än laga att ni har daglig afföring och ej sitter för mycket stilla.

23-ÅRIGA ANNA T. Ni skall hvarje kväll tvätta ansiktet grundligt med varmt (ca 40 grad.) vatten och (aseptin) tvål och därefter ingnida en salva af 5 gram fäldt svafvel, 10 gram vaselin och 30 gram lanolin. På morgonen tvättning med tvål och kallt vatten. Efter en veckas behandling, då huden är strål, fjällig, »varig» göres uppehåll med saltbehandlingen en veckas tid, hvarefter proceduren upprepas

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTTAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

på nytt en eller flere gånger. Några, som ni önskar, »tillförlitliga» medel finnas nog ej mot denna åkomma, ty själva anlaget plägar ofta kvarstå till 25 års ålder och t. o. m. längre. Inre orsaker (blodbrist, mag- och tarmrubbingar, underlivslidanden m. m.) måste naturligtvis samtidigt behandlas, hvarefter det alltid är önskvärdt att rådfråga sig med läkare (helst specialist), så mycket mer som äfven den yttre behandlingen bör varieras allt efter fallens natur.

LIDANDE FINSK MODER. 1) Det är omöjligt, att utan undersökning afgöra, hvad detta är. I alla händelser är det ej kräfta (ni skulle då ej ha ett goda hull). Sannolikt är det gasbildningar (nervösa?) i tarmarna. Men ni gör i alla händelser klost i att personligen vända er till läkare för undersökning (helst s. k. fruntimmersläkare). 2) Äfven detta kräfer undersökning för utronande af orsaken (underlivslidande, socker, »nervöst» o. s. v.). Tills vidare kan ni som lindrande använda tvättning med en lösning af 3 gram borax och 5 gram carbolsyra i 300 gram vatten och 10 gram glycerin.

MARGIT. Ni bör aldeles undvika att läsa dylika böcker. De ha blott till syfte att narra läsaren att köpa »botemedel» — som nog ej är något botemedel. Vänd er i stället personligen till läkare, så att ni får en förständig allmänstärkande behandling (bad, diet, medicin) anordnad, lämpad efter de för handen varande symptomen.

INGA. 1) I så fall sannolikt ej rådligt. 2) Då de förekomma blott på bröst och rygg och ej i ansiktet, så äro de troligen beroende på hudretning af yllet och ej på några inre orsaker.

NY PRENUMERANT W. S. Minst två dagar i veckan tagas efter afföring ett ljumt lavemang på ½ liter (fullväxta

Inf. gen. Stockholms Läkareförening.
Doktor Ludvig Moberg
9 Biblioteksgatan.
Hvard. 9—10, 2—1/2. Helgd. 10—11.
Hudsjukdomar.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare HJALMAR JUNGNER, EMELIE JUNGNER.
Hamngatan 26.
Hvard. 9—1/2 samt 1—2. Sönd. 11—12. Andra tider efter öfverenskommelse.
Allm. 16156.

Tandläkare Sjögquist
Sturegatan 6, Stockholm.

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74.
Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Kursen är 2-årig med början 1 okt. Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4 Engelbrektsg. 5.

Siden-blusar kr. 3: 60
till högre pris — 4 meter! — porto- och tullfritt tillsända! Prover omgående; likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-siden» från 65 öre till kr. 16.60 pr meter.
G. Henneberg, Siden-Fabrikant (k. och k. hof.) Zürich.

LIEBIG Company's
KÖTT-EXTRAKT
Endast äkta
i blått tryck.
En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige
A.-B. OTTO DAHLSTRÖM & Co., Stockholm.
(S. T. A. 82778)

* Kunskap ger lycka. * * Duglighet är bättre än guld. *
Karlskoga praktiska skola
— tidsenlig praktisk läroanstalt —
öppnar sin 9:de lärokurs nästa 15:de maj. Ämnen: huslig ekonomi: matlagning, sömnad: fruntimmers- och barnkläder, linnesömnad; väfnad: vanlig och konstväfnad; slöjd: stickning, ram-, broderi-, flättnings-, tapisseri-, applikations- och gyllenläderarbeten, målningar m. m.; glansstrykning; bokliga läroämnen: svenska och franska språken, bibelkunskap, skrif- och räknkonst, enkelt och dubbelt bokhålleri m. fl. Valfrihet, god tillsyn, billiga omkostnader, ovanligt naturskönt läge mellan skog och sjö. Undervisning af 12 kompetenta lärarinnor och lärare. — Skolan för män öppnas 1 nov. Skolornas är lika elevantal omkring 250. Svar och program mot dubbelt porto.
Adress: Karlskoga. — Rikstelefon. **Joh. Lindholm.**

Alla mödrar

som ej själfva gifva di åt sina barn, böra köpa **DYNAMOL.** Dynamolmjölk, beredd enligt bruksanvisning, har samma kemiska sammansättning som modersmjölk, och är lika lättsmält. Utmärkta intyg af svenska läkare.
Dynamol säljes på alla välförsedda apotek. Pris 3 kronor för kartong å 500 gram. Partiförsäljning å apoteken Nordstjärnan i Stockholm, Enhörningen i Göteborg.
Hufvudnederlag: Apoteket Fläkta Örn i Malmö. (G. A. M. 65650)

H. Ihlström

Färg- & Kemikalieaffär
1 Uplandsgatan 1.
För Glödrättning:

Apparater, Färger, Färbotten, Betsor, Träsaker.
Putsmedel alla slag
Sämskskinn, Toilett-, Vagns-, Ådrings- & Tafvel-Svamp.
Äkta Franska parfymier till påfyllning.
Telefoner: Riks. 5951. Allm. 506.

Medieinska Bröstkaramellen "HOSTA ICKE"
är enligt läkares omdöme den mest välgörande, som hittills förts i handeln.
Ende tillverkare **C. A. Jansson, Mariagatan 16.**
Försäljningsbodar:
Ragvaldstrappor. Högbergsgatan 27 B
Malmstorgsgatan 6. Regeringsgatan 83

BJÖRSTEDTSKA Skrif-, Språk- & Handels-institutet, Smålandsg. 31 B, Stockholm, A. T. 12 058.
Anmälan dagl. Begär prospekt.

Turkiska Divaner

klädda, från 45 till 92 kr.

Chäslonger från 20 kr.
Resärmadrasser fr. 15 kr.
Alla slags sängkläder och stoppade möbler från de enklaste till de finaste.
Fraktfritt öfver hela landet från
G. R. Danielssons Verkstäder, Liljeholmen.
Rikstel. 4439. Allm. Tel. Liljeholmen 49.
Begär illustrerad priskurant!

Clara Fabriks Stearinljus

STOCLARA

För bouppsättningen!
— Virserums ekmöbler —
Oscar Edv. Ekelunds Snickerifabriks Aktiebolag i Virserum försälja från nederlag i Stockholm sina tillverkningar af alla slags Ekmöbler, såsom:
Sålmöbler, Herrumöbler, Kontorsmöbler, Fantasmöbler m. m. Beställningar efter ritning och skizz utföras. Egen arkitekt i Stockholm. Pris-kuranter och fotografier sändas på begäran. Utställnings- och försäljningslokal:
22 Birger Jarlsgratan 22.
Rikstelefon 5720. Allm. telefon 15500.

Hvad? Hvem? Hvar?
Visitkort, Kautschukstäm-
plar, Sigill, Korta varor
m. m.

JOHN FRÖBERG, Finspong.

Illustr. priskurant gratis,
ej franko.

den omnämnda »pate epilatoire» liksom
andra dylika reklammedel.
NAIMA. Måhända vore i så fall sjuk-
gymnastik snarare att försöka. Dock brukar
i de flesta fall massage vara det
bästa medlet, n. b. om den ges af
fullt kompetent person, helst läkare, som
utför massagebehandling som special-
itet.
AINA. Sannolikt intet att göra.
A. N. Dylika operationer utföras af
specialisterna i hudsjukdomar. Kostna-
den kunna vi ej upplysa om, men den
torde ej behöva bli särskildt stor.
M. B. W. B. Tag tre gånger dag-
ligen (efter måltiderna) ett pulver af
salicylsyrad vismut, fäldt calciumkar-
bonat och pepparmyntsocker, af hvar-
dera 60 centigram. Undvik mjölk, mjölk-
mat, kaffe (i stället the), salt rökt
och fet mat, frukt och förtär så litet
flytande (äfvén vatten!) som möjligt.
Eventuellt bör ni rådfråga läkare (spe-
cialist i magsjukdomar).
20 AR. Se svar till 23-åriga Anna
T. i n:r 3.
D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å
denna afdelning framställa förfråg-
ningar rörande husliga eller andra anslägen-
heter till besvarande af läsekreten. Åro för-
gorna af den art, att de rätteligen höra
hemma i annonsafdelningen, inlagas de
dock icke.
N:r 34. Hvar skall man köpa den lilla
andaktsboken »För hvarje dag»? Jag har
åtskilliga gånger i bokhandeln frågat ef-
ter den, men utan resultat. Om jag ej
missminner mig, är boken af Roos samt
innehåller ett bibelspråk för hvarje mor-
gen och afton under året, tillika med en
kortare betraktelse häröfver, och sedan
någon liten värs.
Majnatt.
N:r 35. Vill blifva sjuksköterska, men
vet ej hvar jag skall vända mig för
att få veta, vid hvilket sjukhus det är
bäst och lättast att komma in. Och
hvad kostar det? Och hur lång tid be-
höfves det för att blifva utlärd?
Lillan.
N:r 36. Hur skall man bära sig åt
för att få vacker handstil, och hvilka
stälpenor bör företrädesvis användas?
»Stina».
N:r 37. Kan någon säga mig något
medel mot grå tänder? Hur skall man
få dem hvita?
»Eja.»

Aktiebolaget
Lindells Möbelfabrik,
f. d. Joh. Aug. Lindell & Söner.
— Kongl. Hofleverantör. —
Möbler i alla moderna stilsorter.
Möbler i renässans, roccoco,
Louis XVI och empire.
Skicklig möbelarkitekt. Måttliga priser.
Vid inrättande af nytt hem eller ombil-
dande af gammalt inforra alltid ritningar
och kostnadsförslag från

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
NORRKÖPING.

N:r 38. För beskrifning på några tref-
liga sällskapslekar vore undertecknad
tacksam.

N:r 39. Kan någon upplysa mig om,
hvar man kan få köpa en velociped för
100 kr? En som är stark och i alla
afseenden bra. Förekomma inga tricyklar
här i Sverige, sådana som fru Anna
Fleetwood Derby skrifver om i Idun
n:r 37, år 1899. En sådan är kanske
säkrare att åka på i vårt bakliga land-
skap. Hvad kan priset vara på en
sådan, och hvar säljas de?
Jämtländska.

N:r 40. Är det möjligt för en ung
man, som endast äger folkskolebildning,
att vid Chalmerska institutet från den
lägre afdelningen komma upp i den högre?
Privat läsning förutsättes naturligt-
vis, men hvilka ämnen bör i så fall
väljas? Till hvem vid institutet bör
man vända sig för att få närmare upp-
lysningar.

N:r 41. Kan någon säga mig, hvar-
est jag skulle kunna erhålla fullständig
och tillförlitlig dragningslista öfver till
dato utlotade teater-obligationer?

N:r 42. Vill någon godhetsfullt upp-
plysa mig om huru man bör gå till väga
vid den s. k. »blåbäckuren», ordinerad
för magplågor? Huru mycket af den
sura saften bör drickas om dagen, och
på hvilka tider?

N:r 43. Vid hvilken tid på året bör
orbunkar inplanteras? Fälla de inplan-
terade orbunkarna sina blad om vin-
tern?

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas
länligt att till inbördes nytta i mån af
förmåga besvara insända frågor. Svaren
insändas till redaktionen, och angifves all-
tid tydligt nummer å den fråga de gälla.
Åt de tre af våra läsarinna, som under
årets lopp tillfylltstående besvarat det stör-
sta antal frågor, komma vi som en upp-
mantran att vid dess slut utdela tre pris-
hvarter, bestående af 25 kronor. Förden-
skull bör en hvar, som insänder svar, alltid
underteckna med samma signatur.

N:r 1001. Är ni Stockholmsbo rekomen-
deras någon af Stockholms läsestugor,
t. ex. den vid Inedalsgatan på
Kungsholmen (afgiftsfritt, tror jag) ni
finner där god och riklig läsning.

I landsorten äro svårigheterna större.
Känner ni ingen skollärare eller lärarinna,
som kan ge er några anvisningar?
Studen fören ngarna Heimdal och Ver-
dandi ge ut billiga och bildande små-
skrifter, som finnas i hvarje bokhandel.

N:r 1017. Vänd er till någon läkare.
Är ni ej i tillfälle att själf rådfråga
en sådan, kan ni vända er till Iduns
läkare, hvarest fria läkarråd erhållas.
Förfrågningar insändas till redaktionen
med påskrift: »Till Iduns läkare».

N:r 1027. Vill Lisa nöja sig med
en tarflig renovering af sina brickor,
kan jag rekommendera hvad jag själf
till min belåtenhet begagnat, såväl till
blecksaker som till föremål af trä och
papp. Man köper en butelj »Jet Black»,
antingen en 1.25 eller 1.50, håller helt
obetydligt af innehållet i en gammal
kopp, emedan det hastigt stelnar, samt
isätter korken i buteljen. Med en må-
larborste, ej alltför tjock, strykes fär-
gen helt tunt på den sak man vill
lackera. Atminstone under sommaren tor-
kar det på en kort stund, då penslingen
på samma vis fortsättes i flere
reperer, till dess man erhållit en glän-
sande svart lackering. Sedan den full-
ständigt torkat, kan man med guld-
färg, som fås äfvén i helt små flaskor,
måla därpå på samma vis, blad o. d.
såsom prydnad.

N:r 1033. Till följd af en olycks-
händelse, led jag för många år sedan af
ständig yrsel och kalla fötter. Enligt
skicklig läkares råd, begagnade jag föl-
jande medel mot detta onda. Strax
på f. m. intogs från en iskallt vatten,
hvari jag hastigt doppade fötterna, tor-
kade och påklädde dem snabbt, hvar-
efter jag utan dröjsmål påsatte hatt
och kappa samt tog grundlig motion.

Pälsverk

alla slag såsom pälsar, muffar,
kragar, boor, mattor, fällar
m. m. färgas, tvättas af

ÖRGRYTE

Kemiska Tvätt- & Färgeri-
Aktiebolag,
GÖTEBORG.

Obs.! Enda pälsfärgeri i Sverige.

Därigenom erhöj jag genomvarma föt-
ter, och yrseln minskades. Enligt samme
läkares föreskrift underhöj jag, som
var utsatt för golfdrag, kroppsvärmen i
fötterna genom att titt och ofta höja
kroppen successivt i flere reperer, ej
på två, men på halva foten, alterner-
ande emellanåt med att lyfta upp fot-
bladen, då kroppen hvilade på lällarne;
och fann jag mig väl af dessa tvenne
recept. Begagnas vatten ur vattenled-
ningen, måste man vara säker om att
icke få så beskaffadt vatten, att föt-
terna kännas såsom is, huru länge man
än må promenera efteråt. En å två
gångar i veckan böra tagas ljumma fot-
bad med åtföljande öfversköljning. Skill-
naden i gradtal mellan fotbad och öf-
versköljningen har jag aldrig bekymrat
mig om, men för svaga personer är
det en sak af vikt. Bäst är att till-
fråga en läkare därom, liksom att un-
derställa hans bedömande hvarje hygie-
nisk föreskrift, som på annan väg vin-
nes. Lika olika som orsaken till ett
lidande och en fots konstitution äro, lika
olika behandling tarivas ock. Lider ni
af fuktiga fötter, haf ett par ylle-
strumpor i reserv i öppen ljum kakel-
ugnssnich till ombyte frampå e. m., se-
dan de hunnit afsvalna, hvilket nyttiga
medel är fullkomligt oskadligt för alla.

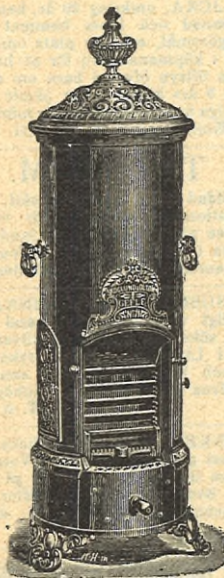
N:r 1034. Öfverpenla ansiktet med
svingalla (köpes på apotek) eller glyce-
rinolja.

N:r 1024. Hör efter i närmaste bok-
eller musikhandel.

N:r 24. Uppsatsen i fråga återfin-
nes i Idun n:r 13 för år 1900. Exem-
plar finnes att köpa å
Iduns expedition.

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- &
Bourgogne-viner
Billiga priser.

Anthracitkaminen
Cadé

Skoglund & Olsons
Gjutgodsupplag,
G:la Kungsholmsbrogat. 38.
Allm. tel. 4424. Rikstel. 5655.

Mödrar
och Ammor.

Lite hvar har ni med säkerhet bittert fått
erfara besvärligheterna med hudlöshet hos
späda barn. Läkarehjälpen är i dylika fall
oftast till ingen nytta. Undertecknad är
härmed i tillfälle erbjuda eder ett pulver
benämndt »BABY», som absolut helar
all hudlöshet. Medlet är framställt af en
amerikansk professor och väl bepröfvadt i
alla länder. Beloppet återbetalas därest
medlet ej hjälper.
Expedieras i asker om 50 gram å 2 kro-
nor pr ask franko öfver hela riket mot för-
skottslikvid eller postförskott. Baby kan
äfvén med samma fördel användas mot fot-
svett och andra sårnader å huden. Återför-
säljare rabatt.
Generalagent för Sverige
J. P. HÄRD, Östersund.

INTYG.
Undertecknad, som varit i tillfälle använ-
da »Baby» mot hudlöshet hos späda barn,
får härmed lämna det intyg att detta är det
förmästa af alla mediciner och preparat
jag använt och att jag med detta medel
alltid uppnått önskad resultat.
Östersund den 3 januari 1901.
KARIN HOLMBERG, Barmorska.

Mot ekzem,

reformar, rosen, klåda m. fl. hudsjuk-
domar har D:r P. Håkansson Salubrin i
talrika fall visat sig som det bästa medlet.
Såväl på grund af Salubrinets antisepti-
ska verkan som ännu mera till följd af dess
gynnsamma inflytande på hudverksamheten
har det vunnit en vidsträckt användning
mot härsjukdomar
och till

hårväxtens befordrande.
Om Salubrinets större eller mindre utspä-
ning och de olika användningssätten för
olika ändamål efterse den beskrifning, som
åtföljer hvarje flaska Salubrin.
Allmänheten varnas mot efterräpningar af
fabrikatet.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, spe-
ceri- och färgaffärer. Partilager hos Geijer
& Co, Stockholm.

Juvel- o. Guldarbeten
såväl enklare som dyrbarare hos
Juvelerare K. G. MARKSTRÖM,
Hamngatan 5, Stockholm,

Mazettis Cacao
Mazettis Chokolad

Garanterad ren och oförfalskad.

Det stora renommé varan förvärfvad sig är grun-
dadt på den strängaste reelitit vid fabrikationen.

Platskännare!

Hvar finns plats för tvänne flickor att ge-
mensamt börja liten god herrekeperingsaffär?
Tacksamt svar för god anvisning härå till
»M E.», p. r. Lund.

Affär att öfvertaga.

En mindre bokhandel i landsorten öfver-
lätes nu eller till hösten. Lagret kurant,
affären apparbetad. Svar sändes till »S.
H.», Iduns exp. (56)

Man mår
aldrig väl

af oblandadt kaffe, som all-
deles förstör Eder, hvarför
man alltid bör blanda det
med Stockholms Kaffe-Ak-
tiebolags berömda Intubi-
kaffe, som gör kaffet godt,
hälsosamt, välsmakande, yt-
terst drygt och billigt samt för-
hindrar kaffeförgiftning.
Paketer å 25 och 10 öre i
alla Speceri- och diverseaffärer.
OBS. att firmans namn, Stock-
holms Kaffe-Aktiebolag, är
tryckt å alla paket, ty endast
dessa äro verkligt äkta.

Urklipp ur en diktares me-
moirer.

Inte en män'ska bör finns i vår stad,
Som inte har ätit af Kullans Choklad,
Den gör att man känner sig mest
som en kung,

Och spänstig och ung.
Och om man än vore, ja hundrade år,
Och bara en burk af dess Cacao får,
Man känner sig bara som tretti —
Så god är Mazetti.

Joh. Lundström "Triumf" Putsextract

Carré-Briketter

för Kokspislar, Kakelugnar,
Strykugnar m. m.

Rikst. Kontor: A. Tel.
4 27 Skeppsbron 22. 22 88
22 20 Strandvägen 5. 60 19
20 12 Parmmätaregatan 1. 61 98

bör provas af hvarje husmoder.
Ett försök föranleder ständigt bruk.
Efterfråga hos närmaste speceri- el-
ler färghandlare.

Carl F. Källström

Juvelerare
4 Östra Hamngatan 4
MÅLMÖ
Specialitet: Konstnärlig Ciselering

Lisa Varenius'

pianolektioner äro åter började.
Nya elever mottagas.
Tel. Ö. 2471. Valhallavägen n:r 18.

Flytande Silfver
Oöfverträffadt Silfverputsmedel.
 Rifver icke, nöter icke, men förlänar däremot föremålen en garanterad ren silfverbeläggning med hög glans. Arbetet och kostnaden ringa. Pris pr flaska 1: 50. I Apoteken, Färg-, Parfym-, Speceri- och Bosättningsaffärer; i parti hos
WILH. BECKER,
 Kongl. Hofleverantör,
5 Malmstorgsgatan 5.
 STOCKHOLM.

LÄKAREN. NOVELL AF GERHARD VON AMYNTOR.

FORTS. FRÅN FÖREG. N:R.

Som en förgiftad pil flög denna tanke genom den unge läkarens hjärta och brände i hans blod. Han såg på sitt ur. Herre Gud, hon var bara fem minuter öfver elfva; den sjukas rosslingar blefvo allt svagare och svagare och förkunnade tydligt, att den gamle mannen ej hade långt igen. Här dugde det ej att tveka! Han stoppade änyo ned klockan och hviskade, i det han pekade mot det angränsande rummet:

»Tillåter ni, nådig fru, att jag stannar pendylen därinne; den slår för hårdt.»

Han var redan i rummet bredvid. Där brann ett ensamt ljus på ett bord, öfver hvilket en liten tickande regulator hängde. Han rätdade upp sig till sin fulla längd, öppnade glasskåpet, som omslöt urverket, och i stället för att som han sagt, stanna pendylen, drog han fram visaren nästan till tolf. Sedan gjorde han detsamma med sin egen klocka. Därefter återvände han, som det föreföll helt obesvärad till sjukrummet och ställde sig änyo bredvid generalenskan, hvilken orörlig dröjt kvar vid sin mages dödsöglar.

»Det var kanske egentligen onödigt,» hviskade han, »klockan stör honom icke.» Han fattade änyo den döendes hand; pulsslagen hade fullständigt upphört. Han lutade sig ned och lyssnade, icke ett enda ljud trängde mera ur den infallna bröstkorpen. Han lade sin hand på generalens hjärta, detta hjärta stod stilla och hade lidit ut.

Men han, läkaren, omtalade icke genast sin patients död, utan förblef i sin lyssnande ställning och hycklade att afvakta ett utslocknande, som redan skett.

En känsla af skam öfver den roll han spelade, var nära att få honom att förråda allt, men han betvang sig; det han gjorde, var ju endast ett barmhärtighetsverk mot den arma, unga hustrun, som utan att veta det, redan var änka, ett barmhärtighetsverk mot de tre små flickorna, som redan voro faderlösa, fastän de ej anade det.

Med skärpt hörsel gaf han akt på att en klocka därute i staden slog half tolf. Pendylen i rummet bredvid måste då närma sig half ett. Men ännu alltjämt stod han kvar i sin lutande ställning, ehuru blodet steg honom åt hufvudet och feberaktigt bultade i hans tinningar. Du gör en god handling, tröstade han sig, det enda du förmår att uträtta som läkare här — håll blott ut!

Och han höll ut. Det var så tyst i rummet, att man kunde höra surrandet af en mygga, hvilken förrirat sig in under lampkupan. Han höll tillbaka sitt eget hjärtas slag, och ett ögonblick inbillade han sig nästan, att hans egen arbetande puls i stället var den dödes. Men nu förmådde han icke uthärda längre. För hans ögon vände sig brokiga solar, gnistrande eldstrimmor, han måste räta på sig för att ej kvävas.

När han vacklande tog ett steg tillbaka, klamrade den unga generalenskan hand om hans arm i en stum, bafvande fräga.

»Han har — slutat,» kom det slutligen mödosamt öfver hans läppar.

Han hörde endast en dof, skälfvande

Stomatol- * * *
*** * * Tandpulver,**
Stomatol-~~~~~
~~~~~ Tandpasta,
 äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen.
H. M:t Konungens Hofleverantör.

snyftning, den stackars änkan hade fallit på knä och gömde sitt tårdränkta ansikte på kudden hos den döde; de tre små flickorna knäböjde bredvid modern och gråto tyst, därför att de sågo, att mamma var ledsen.

Doktorn kände, att han var öfverflödig här, att han kanske störde och drog sig ljudlöst tillbaka till rummet utanför. Där bedrog han sig själf, när han såg på vägguret. Han tog fram sin annotationsbok och antecknade generalens död under datum: den första november, förmiddagen half ett. Det var en anteckning för den dödsattest han skulle skriva. Sedan underrättade han tjänstflickan ute i köket, om hvad som händt och gaf henne i uppdrag att säga sin matmor, att han skulle komma igen i morgon för att efterhöra hennes befinnande, därpå begaf han sig på väg hem.

Hvad allt detta stod lefvande för honom just nu, och därute i väntrummet hostade och harklade sig hans patienter, otåliga öfver att den berömda professorn och specialisten alltid började sin mottagning så långt öfver tiden. Om han den där enda gången hade dröjt lika länge med att skjuta fram klockan, som han nu töfvade med att taga emot sina sjuka, skulle han ha sparat sig många kvalfulla stunder. Det bittraste kanske var, att han icke vågat anförtro sig åt en vän och genom dennes tröstande ord kunnat återfå aktningen för sig själf.

Vännerna skulle skratta åt hans samvetsbetänkligheter och kalla honom grubblare och själfplågare. Hvad hade det egentligen varit för ondt i, att han låtit statskassan punga ut med tre å fyrahundra mark mer eller mindre? För staten betydde den smulan ingenring, men för änkan och de tre oförsörjda barnen var det en gudagåfva.

Statskassan var ju icke något mänskligt väsen, som man kunde förörätta; statskassan hade icke något hjärta och ingen finkänslighet, således icke heller något medlidande med änkor och faderlösa. På sätt och vis kunde det ju betraktas som en ren förtjänst att tvinga denna brutala, sig till bokstafven hållande, hänsynslösa makt till en omedvetet ädelmodig handling.

(Forts.)

TIDSFÖRDRIF

REBUS.

Såväl befäl lad som

E n n
 E kap E i la n n
 E n n
 E n n

... MA.

CHARAD.

Om du min gåta strax ej lösa kan,
 Så mände du bestämt mitt första vara;
 Och om uppriktig nog du är och sann,
 Så måste du därtill mitt andra svara.
 Mitt hela tillhör flickans bröllopskrud,
 Vigs hon till jordisk eller himmelsk brud.

L—TZ.

PALINDROM.

Rättfram är jag ett djur, som fräter,
 och omvänd ett djur, som man äter.

TORDIS UGGLA.

För ömma händer
 rekommenderas mina
pälshandskar
 af
kattskinn.
 Obs! Presentkort härå. Obs!
Carl Malmberg. Handskfabrik.

45 Västerlånggatan 45,
72 Drottninggatan 72,
5 Sturegatan 5,
17 Drottninggatan 17,
24 Södermalmstorg 24.

INITIALFÖRÄNDRINGS-GÅTA.

L	e	g	i	o	n
U	l	s	t	e	r
A	s	t	r	i	d
O	k	l	ä	d	d
K	a	l	l	a	d
M	a	r	m	o	r
A	m	b	r	a	n
B	u	n	d	e	n

De åtta ordens begynnelsebokstäfver uthytas mot andra, så att lika många nya ord erhållas. Äfven ordens ordningsföljd förändras. Är så gåtan rätt löst, skola de nya begynnelsebokstäfverna gifva namnet på en af årets tolf månader.

LUKAS.

GÅTA.

Mitt första finns i golf, men ej i lak,
 Mitt andra ej i krokig, väl i rak,
 Mitt tredje ej i galen, men i klok,

Skånes Enskilda Bank

uthyr i sitt brand- och dyrkfrå

Förvaringshvalf

fack mot årlig hyra af 20, 25, 35, 75 kronor, beroende på storleken.

SMEDMANS HANDELSSKOLA.

Stockholm, 9 Storkyrkobrinken 9. Allm. Tel. 2111.
 Nya elever mottagas alla tider på året.
 Anmälningstid kl. 10—12.
 Revisioner och bokföringar utföras.
 OBS! A bref anhäles om fullständig adress.

GUSTAF SMEDMAN.

Den 1 februari börjar

10:e arbetsåret i fru Signe Westerdals hushållsskola i Värmland, och nya elever mottagas. Undervisning lämnas i allt, som hör till ett väl ordnat hushålls skötande, handarbete, väfning, enkel- och konstväfning, knyppling, glödrättning m. fl. arbeten. Glad och angenämt hemlif. Pris 60 kr. pr månad. Referenser och upplysningar under adress Alsters herrgård, Alsters station.

LEDIGA PLATSER.

EN SKICKLIG, medelåld. lärarinna, något musik., van att underv. gossar till 8 å 4 kl., erh. gen. god plats. Svar med betyg till »Eget hem», Iduns exp., Sthlm.

EN FLICKA, omkring 20 år, hemmastadd i sömnad och inom hemmet förekommande göromål, erhåller plats omkring den 15 april i köpmansfamilj för at hufvudsakigast ha tillsyn öfver 4 barn om resp. 1½, 5, 7 och 9 års ålder. Svar jämte fotografi och nödiga upplysningar under märket »Godt Hem», Norrköping p. r. (G. 104513)

TYSK DAM.

En bildad tyska med godt säll, uttal och konversationsvana erhåller för våren och sommaren plats i familj på landet för att undervisa i tyska språket, hufvudsakligen genom samtal. Svar till Disponenten, Ebofors.

HUSFÖRESTÄNDARINNA.

fullkomligt van att på egen hand sköta ett hushåll, sökes att förestå ett allvarligt bättre hem i Linköping. Betyg, rekommendationer och löneanspråk torde snarast möjligt ingifvas till »1901 K.», Linköping p. r. (S. T. A. 82393)

EN ENKEL, anspråkslös flicka erhåller genast plats på egendom i Vermland att undervisa tre mindre barn och gå frun tillhanda. Svar med betygsskrifter, referenser, löneanspråk och fotografi, sändes till »N.», Åmot p. r.

Sigrid Rudebecks elementarskola för flickor i Göteborg.

Nästa läsår, 1901—1902, kommer att vid läroverket inrättas en ny lärarinnebefattning med undervisningsämnen tyska, naturkunighet och svenska, det senare i någon lägre klass. Sökande till densamma böra hafva genomgått Högre lärarinneseminarier eller motsvarande. Lön 1,100—1,300 kr., beroende på kompetens. Ansökningar sändas före 15 febr. 1901 till Föreståndarinnan.

CRÈME SIMON
 pour les soins de la PEAU.
SAVON + POUDRE SIMON
 à la PARFUMS
 Crème Simon + violette - éliotrope
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad Anthracit,
 bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccessärer.
 Allm. tel. 2288. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
 Allm. tel. 6019. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 2226.
 Allm. tel. 6198. Filial: 1 Parmmütaregatan 1. Rikstelefon 2012.

Ärade Föräldrar.
 Allenburys Food lämnar full ersättning för modersmjölken. Det är framställt med fäst afseende på barnets utveckling och matsmältningförmåga och då barnet efter, som det växer, behöfver kraftigare näring förekommer detta Food i 3 serier nämligen:
 No: 1 afsedt från födelsen till 3 månaders ålder.
 No: 2 afsedt från 3 till 6 månaders ålder.
 No: 3 (Malted Food) från 6 månaders ålder, äfvensom för svaga och af dålig mage lidande personer.
 Säljes på apoteken samt i hvarje välsorterad speceri- och delikates-affär i riket i parti genom A. W. HELAND, Norrköping, Rikstelefon 1191, och ADOLF AHLGREN, Gefle, Rikstelefon 1165. (G. 98528)
 Nederlag för Stockholm hos herrarn Peterson & Malm Rikst. 3274. Allm. tel. 1187.

Guldmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.
 Oöfverträffadt till frambringande af en vacker hud.
KALODERMA
 • KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.
 Erhåles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfumeri- o. Frisér-Affärer.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS
 Oblekta, Blekta och Färgade
VÄFNADER
 försäljas i parti från kommissionslagret i Stockholm hos **ADOLF BODELL**

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnettvätt användes lämpligast sålunda:
 ½ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grad.
 Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker
N: 19 Stora Nygatan. — N: 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

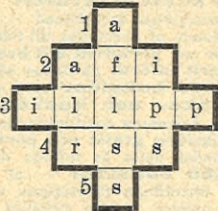
Feltryckta Korkmattor,

180 cm., något felaktiga, till 1:65 pr meter.
180 cm., prima, något feltryckta, i ljusa, vackra mönster, till golfbetäckning, som kostar 3:50 pr m. bortslumpas till 2:20 pr m.
185 cm. extra prima, med obetydliga feltryck, i utsökt fina mönster, till golfbetäckning, som kostar 4 kr., bortslumpas till 2:70 pr m.
Engelska Kork-Salsmattor med hårder, i utmärkt fina mönster, bortslumpas till 6 kr st.
Lavoarmattor, som kostar 2 kr., bortslumpas till 95 öre.
Kork-Gångmattor, som kostar 1:25, bortslumpas till 75 öre pr meter.

Zederfeldt & Hansen,
6 Observatoriegatan, Stockholm.

Mitt fjärde uti pärm, men ej i bok,
Mitt femte uti rock, men ej i väst,
Mitt sjätte uti rem, men ej i läst.
Mitt hela rätt som nyttjas här i Nord,
Som mången ser med fröjd uppå sitt smörgåsbord.
OLGA E.

DIAMANTGÅTA.

1) En bokstaf, 2) ett stort rum, 3) en stad, 4) något som vi alla ha, 5) en bokstaf.

Bokstafverna omflyttas så, att de hvarandra motsvarande lod- och vågräta raderna gifva samma ord.

TORDIS UGGLA.

ARITMOREM.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 = en stor stad på Amerikas ostkust;
1, 2, 3, 4, 11, 9 = ett mansnamn;

4, 5, 6, 12 = landligt förvaringsställe;
11, 6, 12 = kvinnonamn;
2, 3, 4, 6, 5 = dito, dito;
6, 5, 10, 8, 11, 12 = blomma;
7, 6, 4, 5 = kvinnonamn;
7, 8, 4, 5 = dito, dito;
7, 8, 11 = bibliskt namn;
7, 4, 11, 6 = kvinnonamn.

MASQUE DE ROSE.

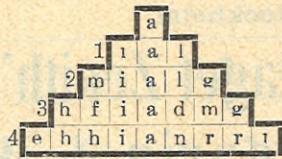
ARITMOGRYF.

1	1	2	3	4	5	4	6
2	7	6	8	6	9	10	4
3	11	12	13	6	11	14	11
4	12	7	11	11	7	15	4
5	9	16	3	7	5	9	17
6	16	14	5	11	13	15	7

Hvar och en af siffrorna i ofvanstående figur utbytes mot den bokstaf, som representeras af densamma. Man erhåller då sex ord, hvilka vi kunna beteckna med:
1) Finnes i drottningens diadem;
2) Hvad Sverige är;
3) Tillredes i köket;
4) Modern »späkning»;
5) En man »ur striden»;
6) Något som en kamel ej kan gå igenom.
Äro orden rätt funna, så bilda deras begynnelsebokstafver namnet på en doftande blomma och slutbokstafverna namnet på en annan sådan.

ONKEL SET.

NAMNGÅTA.

1) Fruntimmersnamn, 2) fruntimmersnamn, 3) mansnamn, 4) fruntimmersnamn.

No. 4711

Rhein Veilchen

(Rhen Violette).

Aterger naturtroget violblommans doft.

Försäljes af alla välsorterade parfymhandlande.

Mittelraden, läst uppifrån nedåt, bildar ett fruntimmersnamn.

SOFIA B—TH.

LOSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 2.

LOGOGRYFEN: Skolmästaren: rota, token, ränta, ren, kamel, stare, mask, sotare, näsa, Tora, korn, sol, krona, Mälaren, mast, orm, läster, läsa, skola.

FYRKANTEN: 1) Aina, 2) Ivar, 3) namn, 4) Arno.

VOKALFÖRÄNDRINGSGÅTORNA: 1) bagare, bägare, 2) taffel, toffel, 3) knäck, knäck, 4) svan, svin, 5) Aden, Oden.

KORSARITMOGRYFEN: 1) Marzipan-fårta, 2) skardaliseras, 3) tjunguniotusen. Kvadraten i figurens midt: 1) Pan, 2) Ali, 3) nio.

LIKHEIT OCH OLIKHEIT: Båda äro »damernas egen». Idun ger pris, Ödman tager pris.

ARITMOREMET: Kvinnorörelsen: vin, köl, lön, rös, rik, risk, söl, lösen, Nils, lök, sele, slö, söl, sniken, ros, rön, rörelse, nors, norsk, kronor, svin.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

TAKIERA. Romana, edra drömmars mö nu

— — slumrar skön, så himmelskt skön, se'n barnens vågor domnat.
Öfverjordisk sällhet skimrar som i bön.
Romana evigt somnat.
Allt begräpligtvis på redaktionskorgens pappersbolstrar!
FRU AUGUSTA. Edert resonemang går stück i stäf mot den åsikt, som numera omfattas af våra förmästa språkvetenskapliga auktoriteter, hvilka anse, att man bör närma tal- och skriftspråket så mycket som möjligt till hvarandra i stället för att envist motarbete denna språkets naturliga utveckling. Köp och läs professor Cederschiölds högeligen intressanta arbete: »Om svenskan som skriftspråk». Då ni intresserar er för höhörande spörsmål, skall ni helt visst hämta mycket nöje däraf och, vi hoppas, äfven en smula »omvändelse»!

»FRUAR OCH FLICKOR» skriva oss till, som följer: Vi äro nu en hel massa fruar och flickor tillsammans på en fruntimmersbidning, och då kan väl hr Redaktörn förstå, att det pratas och diskuteras; som vanligt är också Iduns innehåll på tapeten. Nu vilja vi bedja eder, hr Redaktör, att i Idun framföra ett ärligt menadt tack till »Gerda», för de råd hon ger teaterbesökande damerna, och för öfrigt herrarne med. Vi kunna känna oss träffade allesammans, ty vi göra nog så som Gerda säger, utan att tänka på eller vilja störa någon. Nu bedja vi eder, hr Redaktör, säga Gerda, att hennes råd föll i god jord, men vi här alla hafva lofvat att följa dem, och hoppas att Iduns alla läsarinor och läsare göra det samma.

ELL. Den lilla uppsatsens innehåll är tånkvärdt nog, men formen lider af bristfälligheter. När vi få tid att göra en öfverarbetning, skola vi söka bereda plats.

M. M. B. S. Under dessa omständigheter anses ni jämställd med prenumerant och äger rätt att deltaga.

GRAZIELLA. Under all kritik!

J. J. Bra. Tack. Användes. Honoreras. (Post scriptum. Mottogo just nu edert sista bref med dess ohemula klagomål. Tror Ni, att vi som äro öfverlupna med hundratals manuskriptförsändelser i veckan utom otaliga andra omsorger, alltid ögonblickligen kunna kasta allt annat å sido för att taga del af sist ankomna manuskript!! Då er skiss insändes den 31 dec., har Ni fått besked med första möjliga, och de flesta få vänta många gånger längre! N: r 1 var redan tryckt, när er försändelse kom. n: r 2 i det närmaste pressfärdigt. Om ni nästa gång vädjar till eder eftertanke i stället för till eder ofärlighet, skall ni undgå dylika ohöfliga förlöpningsfrågor, som ni ej synes kunna bedöma. Vi afgöra själf-

Mellins Food

är det enda näringsmedel för barn och sjuka, som för sina öfverlägsna egenskaper erhållit guldmedalj vid världsutställningen i Paris 1900.

Prof af MELLINS FOOD erhålles gratis och franko från
AXEL LENNSTRAND,
Gefle.

va öfver vår tid och taga ingens kommando!

EMIL M—. För sent för i år! Diktens idé är god, men formen delvis allt för bristfällig. Ägna den därför en grundlig omarbetning, och sänd så in den i god tid till »n: r 1902»!

INGRI. När vi nu ha Topelii härliga »Vintergatans», hvarför då »fuska i samma ämne»!

INGRI WINGE. Tyvärr tycks ni ingenting ha glömt och ingenting lärt! Och därför måste vi förbli hårda och obönhörliga, om än med svidande hjärta.

BROR ESKIL. Ett utslitet gammalt godtköpsmotiv — och behandladt där-efter! Nej, vi tackar!

B. H. »Vunnen lyckan» är, tyvärr, redan svunnen! Den ädle Gudmars och den Ijufva Gunlögs rörande kärlekssaga skall aldrig komma att fördunkla våra läsarinors vackra ögon med bittra tårar. Men väl tyckte vi oss förmästa något liknande en snyftning bort ifrån papperskorgen — den krokodilen!

EXPEDITIONENS BREFLÅDA.

»S. E». Annonsern kostar kr. 1.98 pr gång.

»20 år» Grahed. torde insända 1.06 för annonsens införande 2 ggr.

»18 år» Ishult. Eder annons kostar kr. 3.96 pr gång.

»Rose» Göteborg. Annonsern kostar 7.56 för 3 ggr.

»Wsn» telegrafstation, Trelleborg. Annonsern kostar kr. 2.52 pr gång.

»M. E». Lund p. r. Edra annonser kostar resp. kr. 2.34 och 2.16 pr gång.

»S. O. N». Annonsern kostar 1.80 pr gång, rest. torde omg. insändas.

EN ANSPRAKSLOS, rask och dugtig flicka, med vänligt sätt, kunnig i hushåll och van vid alla göromål inomhus kan få plats till våren. Svar till »Familjemedlem», Labholm p. r.

LÄRARINNA i musik och språk önskas för 16-årig dotter.
Laura Tillberg, Adr. Falsterbo bruk.

SMÅSKOLELÄRARINNA, som i egenkap af barnfröken vill åtaga sig vården om tre barn, samt delgifva de två yngsta den första skolundervisningen, erhåller god plats om goda rekommendationer jemte betyg och porträtt insändas under adress »Småskolelärarinna», Iduns exp. f. v. b.

VÅRDARINNA för två små friska barn önskas i ett godt hem, beläget i naturskön trakt på landet. Den sökande måste vara ytterst pålitlig och barnkär samt kunna förete goda rekommendationer. Inga gifte sysslor. Svar till »Småttingar», Iduns exp.

LÄRARINNOR, värdinnor, sällskapsdamer, hushållsbiträden, barnfröknar erhålla platser genom Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakargat. 48.

I ETT ENKELT prästhus önskas troende lärarinna för nybörjare. Svar med löfvetentioner till »Östg. Prästhus» under adr. S. Gumælii Annonshyrå, Stockholm. På samma ställe kan en 7-10 års flicka eller gosse få inackordering såsom läskamrat till egen dotter.

Sjuksköterskeplatsen

inom Alnö kommun af Vesternorrlands län kungöres härmed ledig till ansökan, att tillträdas den 1 instundande april. Löneförhållanden: 300 kronor kontant, fritt husrum och vedbränd samt under tjänstgöring 50 öre pr dag, fritt vivre och skjuts. Ansökningshandlingar, åtföljda af kompetens- och tjänstgöringsbetyg samt intyg om ålder och god vandl, insändas före den 15 nästa februari till Alnö sockens kommunalnämnd, adress Alnö. — Alnö i januari 1901.
KOMMUNALNÄMNDEN.

PLATSSÖKANDE.

EN UNG TYSKA önskar nu genast anställning i god familj, såsom sällskap och att undervisa i tyska språket. Talar flytande franska. Vill gärna deltaga något i hushållet. Önskar anses som familjemedlem. 25 kr. i månaden. Adress: Fräulein Wunder, Kristianstad.

MOT FRITT VIVRE och resa önskar flicka, af bättre familj, plats som biträde i hushållet och sömnaden. Utmärkt goda betyg. Svar emottas tacksamt till »Medlem», Iduns exp.

MOT FRITT VIVRE önskar en ung anspråkslös flicka plats i bättre familj, att gå frun tillbanda nu genast. Är villig och van deli. i inomhus förek göromål. Svar till »Familjemedlem», p. r. Falun.

EN BILDAD, MUSIKALISK yngre dam, från aktningensvärld önskar plats nu genast som värdinna. Har förut på egen hand förestått land- och stadshushåll, och är afven kunnig i trädgårdsskötsel. Goda ref. från in- och utlandet. Svar märkt »S.», Nordiska Annonshyrån, Göteborg.

BILDAD, praktisk flicka önskar plats, kunnig i matlagning, bakning, sömnad, enkel och glad. Svar till »Sparsam» under adress S. Gumælii Annonshyrå, Sthlm.

EN UNG FLICKA af god fam., med lust för husliga göromål, önskar mot fritt vivre komma i familj, för att under frun egen ledning lära allt hvad till ett ordnat hushåll hörer. Svar till »20 år», Grohed

FINNES DET NÅGON, som i sitt hem behöver en ung, musikalisk flickas hjälp och sällskap, så sänd svar till »20 år», p. r. Åhus.

EN FLICKA, som praktiserat allehanda göromål inom ett hem, kan framvisa betyg från flera framstående handarbetskolor, är af en händelse ledig och söker plats med det snaraste, antingen som slöjdlärlarinna eller som hjälp inom hemmet. Sökanden har innehaft plats som slöjdlärlarinna och nåsamma rek. kunna därifrån erhållas. Svar till »G. 1901», Gefle p. r.

BILDAD, ordentlig flicka, söker plats. Kunnig i fin- och enkl. matl., bakning, sömnad, handarbeten m. m. Svar »Gladlynt», Iduns exp. f. v. b.

KARTRITNING.

En ung flicka, som genomgått kurs i kartritning, önskar plats i familj, för att utföra dylikt arbete. Svar till »A.», Kungsgatan 39, Linköping.

UNG, ANSPRAKSLOS bättre flicka, kunnig i matl. och van att i hemmet deltaga i alla inomhus föref. göromål, önskar plats i familj i landsorten såsom hjälp och biträde åt frun i huset. Barnkär. Små lönepr., men önskar anses såsom medlem af familjen. Närmare uppl. å Stockholms Uthyrningsbyrå, Kungsträdgårdsg. 12, Öfverstinnan Thulstrup.

EN UNG, bättre flicka, önskar plats i en god, ordentlig familj, såsom sällskap och hjälp. Vill deltaga uti hushållet och i husliga göromål. Är kunnig i handarbeten och har äfven genomgått gymnastikinstitut. Svar emottas tacksamt af »W. M.», p. r. Karlskrona.

BÄTTRE FAMILJ, hos god husmoder, där tillfälle beredes att få lära sig matlagning, önskar förlöfvald flicka plats under några månader. Äfven villig gå frun tillbanda vid förefallande göromål. Vid ett godt bemötande fästes stort afseende. Svar märkt »T. P.», Falun p. r. (59)

EN STARK och hurtig flicka från aktningensvärld föräldrahem, 19 år, med god skolbildning, önskar plats till landsorten, där hon under en allvarlig och human husf. ledning kan få deltaga i alla i ett välordnat hem förefallande sysslor. Lön begäres ej. Svar emottas tacksamt under märke »S. J. 19 år», Iduns exp.

BÄTTRE FLICKA önskar plats som hjälpreda eller sällskap i finare familj. Rek. kunna erhållas genom Fru S. Andersson, Högbergsgatan 31, 1 tr., Sthlm.

PLATS att förestå hem el. gå frun tillh. önskas. Kun. i matl., bakt., llnnesöm, handarb., läxl. Van vid barn. Goda rek. Svar till »Huslig», Tidningskontoret Kungsgatan 14, Stockholm.

Som sällskap och hjälp

önskar ung, bildad, musikalisk flicka plats, helst på större hergård eller bruk. Svar snarast till »Lady», p. r. Örebro.

EN UNG FLICKA önskar plats i bättre familj att gå frun tillbanda. Är äfven villig att biträda med skrifvgöromål och läsa läxor med barn. På lön fästes mindre afseende än på ett vänligt bemötande och att få anses som medlem af familjen. Svar inom 8 dagar till »M. 19 år», p. r. Halmstad.

VARDINNA.

En bildad dam önskar plats i stad i finare änkekamers hem, helst där barn finnas. Är skicklig i allt, hvad till ett bättre hems skötande hörer. Äfven i kläd- och llnnesömnad. Fina ref. Godt och lämnat lynne, mycket barnkär. Svar till »M. N.», Halmstad p. r.

En arbetsam och villig flicka,

van vid husl. göromål och handarb., önskar plats som sällskap och hjälp. Sökanden har i två år innehaft dylika plats. Svar till »Familjemedlem», Örebro p. r.

EN UNG, anspråkslös flicka önskar plats, helst på landet hos äldre herrskap eller ensam dam. Vill gärna vara behjälplig med alla i ett hus förkommande göromål. Är kunnig i klädsömnad m. m. Vid lön fästes intet afseende, mera vid ett vänligt bemötande. Fordras, kan något i början betalas pr månad. Svar till »I. B.», Iduns exp.

EN ANSPRAKSLOS, 30-årig flicka, kunnig i sömnad samt någon matlagning, önskar plats som hjälp åt husmoder helst på landet. Svar till »H. M.» p. r. Helsingborg. (81)

VÄRDINNEPLATS, önskas i aktadt hem, af bildadt, musikaliskt fruntimmer, som är fullt kompetent i ett hems skötande. Finaste referenser. Svar till »G. L.», Vanås p. r. (80)

MUSIKALISK, språkkunnig värdinna, med förmåga att sköta och ordna ett hem, samt sprida trefnad i dessamma, önskar plats. Svar till »Hem», Iduns exp.

PLATS sökes af bättre, anspråkslös 19-årig flicka, kunnig i matlagning, bakning, klädsömnad, handarbeten m. m. Betyg från frun innehaft plats. Svar till »Vilg». Sala p. r.

EN enkel, 19 års, barnkär flicka, kunnig i sömnad och handarbete önskar plats i bättre familj. Är villig deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar till »L. O. I.», Örebro, p. r.

PLATS söker lärarinna, van undervisa i alla ämnen, språk, musik, handarbeten. Svar till »Gott sätt», under adress S. Gumælii Annonshyrå, Stockholm.

VÄRMLANDSKA, som genomgått högre elementarläroverk, kunnig i hushållsgöromål samt handarbete, önskar plats som lärarinna eller sällskap och hjälp. Svar till »Undervisningsvan», Karlstad. (26)

EN UNG, NORSK DAME önskar att komma i Huset hos en danna Familie, hvor hun kan vare till Nytte og Hygge. Billet mrk. »Snarest» nedl. i Exp. af Idun.

I ENKELT HEM, där barn finnas, önskar ett bildadt, aktningensvärdt och dugligt fruntimmer plats såsom värdinna. De bästa rek. kunna företes. Svar till »A. E. 1901», Iduns exp. (49)

SJUKHEM

för kvinnliga mag-patienter,
Stockholm, St. Badstug. 6, & Norr.
Allm. tel. 15 290. Rikst. 53 17.

God inackordering

Önska 1 å 2 bildade, yngre damer med fast anställning i ett glad och trefligt hem. Priset moderat. Piano och telefon böra finnas. Svar till »Gott hemlif», Iduns exp. (63)

INACKORDERING på landet under första halfeåret önskas af läkare, i trakt där tillfälle till praktik finnes. Svar till »38 år» motuses under adress S. Gumælii Annonshyrå, Stockholm.

I BILDADT HEM i stad vid västkusten mottogas hushållselever. Pris 75 kr. i mån. Svar till »1901», Ystad p. r. (84)

I RÄTTVIK kan erhållas billig inackordering för ett eller tvänne fruntimmer. Förfrågningar besvaras af Fröken Sophia Lagergren, adr. Rättvik. (45)

Stockholm.

Inackordering för familjer eller för unga bildade flickor, med praktisk undervisning i franska och engelska språken, äfven matlagning om så önskas. Adr. Fru M. Hattling (née Gaudard) 8 Karlaplan.

INACKORDERING. I härlig trakt å naturskön egendom erbjudes inackordering mot 3 å 400 kr. pr år. Svar till »R. D. 1901», Uddevalla p. r.

En ung flicka önskar att under några månader i bättre familj få lära alla inom ett hus förkommande göromål. Svar i bref till Fru Ester Carlsson, Gefle. (54)

UNG NORRLANDSKA, af god familj, önskar komma i ett fint och trefligt hem, helst å större egendom, för att lära, samt deltaga i husliga göromål. Önskar betala något. Svar till »H. Lindberg», Hybo.

EN TJUGUÅRIG FLICKA önskar nu genast eller framdeles komma i bättre familj, att få lära sig hushållsbestyren, antingen mot fritt vivre eller betaltning. Svar märkt »K. L.», p. r. Karlshamn.

FÖR UNG, bildad flicka, god inackordering. Deladt rum. Närmare meddelar Fru Anna af Sillén, född Sebardt. Riddaregatan 15, Stockholm.

Famille française

très honorable offre pension confortable, prix modérés. Mesdames Delasalle, 35 rue Vineuse Trocadéro, Paris. Métropolitain, Omnibus. Bateaux. (78)

Sparkasseräkning
5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
8 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Den, som behöfver siden,

torde rekvrirera prover af vårt med de sista nyheterna rikhaltigast sorterade lager i svarta, hvita och kulörta sidentyger till blusar, bal-, sällskaps- och promenad toiletter.
Försändas direkt till privatpersoner meter- och styckevis till fabrikspriser.
E. Spinner & C:o
förr J. Zürrer's Sidenfabrik, Grundlagt 1825. Zürich.

Barnängens

Eau d'Ambre Rosée
och
Extrait d'Ambre Rosée
samt
Savon de Barnängen.

Nya, fashionabla, med utsökt angenäm och varaktig parfym samt synnerligen smakfull utstyrel.

H—dj, Karlskrona p. r.
Svar från S—d med fotogr. är returnerad, som ej efterfrågadt. Hvarför?

Barngarderoben,

denna alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda, utgifves äfven under detta år från Iduns förlag, Stockholm, efter samma bepröfvade plan som hittills. Med sitt en gång i månaden utkommande 8-sidiga nummer, innehållande bortåt ett hundratal illustrationer öfver allt, som hör till våra barns dräkt, från de spädate åren till vuxen ålder, och åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga, ersätter tidningen mångfalt den ringa prenumerationsavgiften af 3 kronor pr år genom den nytta och den besparing, som dess praktiska vinkar och råd bereda hvarje hem.
Prenumerera oförtöfvadt å närmaste postanstalt!

Caroline Dietrichson,
lärarinna i Italienska,

tillbringar vintermånaderna jan.—mars i Italien; under tiden uppehålls hennes lektioner af
Fröken Augusta Ljungquist,
Rikst. 60 98. 17 Jungfrugatan, 4 tr.

Örebro Wafers

i flera olika sorter
rekommenderas.

Prenumerera på Idun!

En sedan 9 år ihållande, ständigt tilltagande svår bleksot botades på 4 veckor genom tillförandet af nytt friskt blod, medelst intagna Capsuloids, ordinerade af en läkare i Köpenhamn.

Köpenhamn 7 Nov. 1900.
Till Capsuloid Comp.

Sedan jag allt ifrån mitt 20:de till 31:sta år lidit af en jämnt framskridande anaemi, som till slut i hög grad gjorde hvarje arbete för mig besvärande, började jag den 10 okt. en kur med Edra Capsuloids, 2 kapslar 3 gånger dagligen före måltiderna, med det resultat, att jag nu efter 4 veckors förlopp, anser mig i hvarje hänseende såsom botad; och tillägger att jag undergått denna kur utan något som helst obehag.

Edra förbundne
SOPHUS DIEMAR, korrespondent.
Skindergade 32.

Skönheten och dess värd afhandlas ypperligt i Deans berömda bok „Konsten att bli vacker“, som fås å 1 kr. i hvar bokl. el. fco från C. A. Andersson, Kaptensg. 24, Malmö.

Nyaste & finaste
Parfym
för nadsduken

Perles d'or
Wilhelm Rieger,
Frankfurt
a.M.

Finnes i alla finare parfymaffärer.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Lektyr.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som fört ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt.

(Idun 1898 (nr 1 felas)	2: 25
(Idun 1894 (komplett)	2: 25
(Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
(Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
(Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
(Idun 1898 (med juln.)	3: —
(Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut) 3: —	
(Idun 1900 (utan julnummer)	3: 50
(Iduns julnummer 1894	0: 20
(Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1899 (12 nr:)	0: 75
Barngarderoben 1900 (10 nr:)	1: —
Kamraten 1894 (nr 19 felas)	1: 25
Kamraten 1895 (nr 7 felas)	1: 50
Kamraten 1897 (nr 18 felas)	1: 50
Kamraten 1898	2: —
Kamraten 1899	2: —
Kamraten 1900 (nr 3 slut)	2: —

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ovannämnda årgångar som önskas.
Exp. af Idun.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta..... 5 %
Kapitalräkningsränta..... 5 %
Sparkasseränta (vid afdelningskontoret)..... 5 %

Göteborgs Enskilda Bank
Brunkebergstorg 10 (Hotell Kung Karl)
Sparkasseränta 5 proc.

Hernösands Enskilda Bank,
8 Hamngatan 8.
Depositionsränta..... 5 proc.
Sparkasseränta..... 5 proc.
Upp- & Afskrifningsränta... 3 proc.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Kontant 540,000 Kronor
fördelade i 8,223 vinster på
50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100,
50 och 20 Kronor.

utlottas den 1 Maj 1901. Pris för lottsedel 10 kr., till landsorten mot insänd likvid vid hvarje rekvisition åtföljd af 40 öre (till rek. porto och dragningslista). Hela behållningen tillfaller Nordiska Museets Byggnadsfond.

Nordiska Museets Lotteri,
Fredsgatan 32, Stockholm.

Margarin-Aktiebolaget Zenith's
Gräddmargarin
märket "Zenith"
kan serveras på det finaste bord.

I likhet med föregående år utförsäljas
Hvita broderade Remsor
(å madapolam extra prima kvalitéer)
med extra rabatt å hvarje stycke.
I. F. HOLTZ'
H. M. Drottningens Hofleverantör,
5 Brunkebergstorg 5, 35 Stora Nygatan 35
och 8 Sturegatan 8, Stockholm.
OBS.! Order från landsorten exp. omg. Prover sändas på begäran.

Smedman den äldres HANDELS-SKOLA
Stockholm. Stortorget 16.
Nya elever mottagas alla tider på året.
Mottagningstid kl. 10—12 och 4—6. Begär prospekt.
Obs.! Å brev anhålles om fullständig adress.
Gabriel Smedman.

Kontinenttrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
2 turer dagligen i hvardera riktningen.
Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Konfidentkontoret Trelleborg.

Kvinnliga Gymnastik-Sällskapets
öfningar å Kongl. Gymn. Centralinstitutet (Hamngatan 19).
Tisdags och Fredags afdelningen, för dem som fört deltagit i gymnastiska öfningar, börjar Tisdagen den 15 Jan. kl. 8.15—9 e. m. Ledarinna Frk. S. Högstrom.
Måndags och Torsdags afdelningen för nybörjare begynner Torsdagen den 17 jan. kl. 8.15—9 e. m. Ledarinna Frk. E. Svensson.
Anmälningar mottages å nämnda tider och dagar under januari månad. Till mindre bemädlade utlämnar Sällskapet kostnadsfritt gymnastikdräkter.
Terminsföfning 1 krona 25 öre.

Handarbetets Vänner.
Lärokurser i prydnadssöm och konstväfnad taga sin början 15 januari. Elever emottagas och närmare underrättelser meddelas å föreningens byrå, Brunkebergstorg 18.

Husmödrar
torde observera den värdefulla afdelning „För hemmet“, som ingår såsom klippföljetong i Aftonbladets Dagliga Landsortsupplaga
Denna afdelning, redigerad af en kunnig husmoder, innehåller en stor mängd för såväl enklare som finare hem nyttiga köks- och hushållsrön.
Nyttillräddande prenumeranter på tidningen för minst ett kvartal — pris 1:75, postafgiften inberäknad — erhålla mot insändande af postkvitto till tidningens exp. gratis och portofritt allt hvad som hittills varit infördt på denna afdelning utgörande 800 boksidor med omkring 1,700 köks- och hushållsrön.
Dessutom bekomma nyttillräddande prenumeranter likaledes gratis och portofritt: dels den under detta år införda delen — omkring 350 boksidor — af den nu pågående, förträffliga följetongen, dels Aftonbladets nyligen utgifna prydliga **Porträtt- och Biografialbum öfver nutida statsmän**, dels slutligen en fullständig, för själfstudium afsedd lärobok i stenografi (kortskrift), för tidningen särskildt författad af vårt lands främste stenografiske läroboksförfattare.
Prenumerera sålunda för ett kvartal med endast kr. 1:75, och Ni erhåller extra alla dessa bilagar som tillsammans representera minst tredubbla värdet af prenumerationspriset.
Observera dessutom, att samtliga prenumeranter under 1sta halfåret få sig gratis och extra tillsända dels ett par synnerligen värdefulla och spännande följetongsromaner — hvilka icke varit i tidningen införda — utgörande öfver 1,000 boksidor, dels en prydlig planch med porträtt af Första Kammarrens ledamöter.

En kontant besparing af 2 kr. 75 öre kunna tidningens prenumeranter för 1901 göra genom den anordning redaktionen vidtagit, hvarigenom dessa till ett pris af endast 1 kr. 25 öre (med något tillägg för porto och emballage till landsorten) erhålla en präktig våldskarta, hvilken i bokhandeln betingar ett pris af 4 kr. Denna karta, som blir färdig i början af februari månad, är i åtta färger och utmärker sig för den största klarhet och tydlighet. Den är försedd med „käpp“ upptill och nedtill samt bångare och är således fullt färdig att hängas upp på väggen. Höjden är 5/8 meter, bredden 1 1/4 meter.

Aftonbladets Dagliga Landsortsupplaga är i betraktande af sitt rikliga och omfattande textinnehåll en af Sveriges erkändt billigaste tidningar.
Prenumerationspriset är:
för helt år kr. 6:—
,, half år „ 3:25
,, kvartal..... „ 1:75

Inga Bröstkarameller
hafva hittills vunnit så stort och allmänt erkännande som
MUNKENS.
Begär därför alltid
MUNKENS Bröstkarameller.
Partilager hos Hammarsten & Co., Stockholm.
Allm. t. 21 87. Rikst. 12 20.

A. Wilh. Lindbergs
Pianoetablissemant.
Stockholms äldsta pianoaffär, etablerad år 1856.
26 Regeringsgatan, Sthlm.
Allm. telef. 59 88. Telegrafadr. Piano, Sthlm.
Lager af flyglar, pianon och orglar från in- och utlandets förfärdigaste fabriker.

Prenumerera på KAMRATEN
Illustrerad tidning för Sveriges ungdom.